

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyezér 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Ryiltér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:

STAUBER JÓZSEF.

Péntek, január 27.

Mai számunk főbb közleményei:

- Szterényi a koalíciós kiegyezésről.
- Elnökválasztás a kereskedelmi és iparkamarában.
- Letartóztatott anarchista.
- Csipe/erő tanfolyam Aradon.
- Közjogi vita a nagyváradi törvényszéken
- József főherceg és a cigány.
- Haverda Mariska követője.
- Színész nő és aposztatált pap.
- Hölgyek felületessége.

Jogtalan vita.

Arad, január 26.

A törvényhozás tárgyalásainak valójában a közhangulatát kellene visszatükröztetni. A parlamenti vitáknak a nemzet érdeklődését, a viharoknak az ország fölháborodását, a törvények szóltan közlése pedig a közömbösséget. A törvényhozó lelkiismerete, igaz érzéke, okossága és helyes megfigyelő képesség, nyilatkozik meg abban, hogy az igazi közhangulatot megítéli és ahhoz irányítja a cselekvéseit.

A tultengő, néha személyi érdekességekkel, pikantériákkal tarka, de végeredményében igazi ok és tartalom nélkül hömpölygő bankvita sehogyan sem érdemi meg azt a jelentőséget, melyet ellenzéki részről neki tulajdonítanak. Sem a téma nem elég fontos, mert hiszen alapjában véve befejezett, megoldott és most már másképpen meg sem oldható kérdésről van szó. Sem az ország érdeklő-

dése nem emeli a vitatkozás jelentőségét, melyet éppen ellenkezőleg a közvélemény részéről tapasztalható izolálás még az igazi értékén alul is devalvál.

Mindamellett belátjuk, hogy az ellenzéknek szüksége és politikai joga van erre a széttagosított viára. Erkölcsei joga nincs. Csak politikai jogosultságról lehet szó. Az erkölcsi jogát régen eljátszotta. Mikor az egész ország tudja, hogy az önálló bankot a koalíció sem csinálta volna meg; hogy a készfizetés dolgában titkosan szerződött az osztrák kormányval arra, hogy a készfizetést csak hirdetni fogja, szorgalmazni nem; és mikor az egész ország tisztában van azzal, hogy a koalíció addig ragaszkodott a hatalomhoz, amíg az ország kifogyott az önálló bank előkészítésére szükséges időből: — akkor nem lehet erkölcsi jogosultsága egyetlenegy szónak sem, melyet ez az ellenzék a kormány korrekt, üdvös és eredményes javaslata ellen mond.

A politikai jogosultságot elismerjük. Minden pártnak joga van ahhoz, hogy megkísérelje az ország érdeklődését maga iránt fölkelteni. Csak hogy ebben mértéket kell ám tartani. És nem szabad annyira visszaélni a vitát unó közvélemény türelmével, amint az ellenzéki urak ezt teszik. Nekik szükségük lehet erre a küzdelmes látszatra. Az országnak azonban semmi szüksége rá. Már pedig a par-

lament van az országért és nem az ország van a koalíciós maradványokért.

A nagy „küzdelmet“ egyébiránt mi sem jellemzi jobban, mint a nevezetes ötödik paragrafus helyzete. Az ellenzék ezt a szakaszt állandóan támadja és állandóan azt a hirt terjeszti, mintha a kormány ennek a szakasznak törlését, vagy módosítását tervezné. A magyar kormánynak azonban persze eszeágában sincs ez. Hiszen mindenki tudja, a magyar ellenzéknek egyik-másik szónoka is konstataulta, hogy az a szakasz Ausztria, az osztrák parlament ellen irányul.

A kormány nem fogja a készfizetésnek ezt a garanciáját földadni, azért mert az ellenzék jobb támadási anyag hián, elég lelkiismeretlenül, éppen ebbe kapaszkodott bele. A kormány az ország érdekét, melyet a külső ellenséggel szemben e szakaszban diadalra vitt, meg fogja védelmezni azokkal szemben, akik megint fölkapnak a közjogi sérelem vesszőparipájára és megint nemzeti ügyet akarnak csinálni lefelé egy olyan kérdésből, melyben fölfelé a nemzet ellenségeivel fújhatnak egy követ.

A közhangulatot lehet ignorálni, semmibe se venni, megcsufolni, — csak egy darabig. A mikor az ország ismeri ennek a művitának értéktelen, céltalan voltát, helyesebben: igazi célját, a népszerűsködést és alakos

A hajótörött.

Írta: Lengyel Géza.

Soha váratlanabbul és titokzatosabban nem végződött be karrier, mint a Gálfi Dezsőé. A kaszinóban és a hivatalokban még mindig találgatják, hirtelen elmezavar lepte-e meg, amikor feszülten várakozó emberek, képviselők, magasrangú, a tekintély tiszteletében megöregedett hivatalnokok előtt a saját minisztere halálán örvendezni mert, vagy a legbelsőbb, a leggondosabban titkolt érzelmei törtek elő föltartóztatlanul. Néhány szó volt az egész, de éppen elég volt ahhoz, hogy Gálfi utána menjen a miniszterének. No, nem éppen a halálba, de miben különbözik a korai nyugdíj az ambíciós, tervekkel teli, nagyjövőjü közéleti férfi előtt a végleges elmúlástól?

Gálfi Dezső a legfiatalabb tanácsosa volt a miniszteriumnak. Harminc éves és már valóságos méltóságos ur. Már nem tudom, a vasutak, vagy a lótenyésztés ügyében volt-e kiváló szakember, de rendkívül értett a dolgához, annyira bizonyos. Így írták legalább az újságok hetenként egyszer-kétszer, hol egy szaktanácskozás, hol egy nagyszabású terv, hol egy új politikai alakulás alkalmából. Már várakozott reá egy államtitkárság, esetleg, ha jól fordul a kocka, miniszteri tere a holnapi kabinetben. A haja pedig fekete volt még és megvolt mind, dusan, tömötten, gondosan oldalt választva, csak egy nagyon kicsit hullámosan mintha jelezne, hogy a férfi, akinek értelmes koponyáját ta-

karja, nem száradt még ki egészen a büróban. Van érzéke a vidámság, az élet, talán a művészet iránt.

Talán? Egészen bizonyosan. Nem festett, nem zenélt, nem írt, de nem volt szorgalmasabb látogatója nála a színházaknak. Ugy mondták, nagyszerűen ért a színpadi hatás titkaihoz és ha politikai jövő nem várna rá, direktor gyanánt is megkereshetné kenyerét. A fölfedezés volt a Gálfi erős oldala. Nyáron, mikor a kőszínházak kapuit bezárták, a méltóságos ur leereszkedett a színpadokhoz, kabalához, sőt a tisztán táneművészetből élő világhoz. Ősszel újra a színházak táján volt és a direktoroknak fülébe sugott két-három nevet. Egyet sohasem. Mindig legalább kettőt. A figyelemnek ez a megosztása már magában is többé-kevésbé mentesítette a mindig résen álló gyanúsítás alól. Azután, meg kell vallani, hogy Gálfi értett a dolgához, akár a hivatalban. Talán még jobban is. Mert a hivatalos működéséről föltétlenül pontos adatok nincsenek. A lámpák előtt ellenben holt bizonyosan beváltak a pártfogoltjai. Már-már a legkitanultabb rókák, a furfangban megőszült direktorok is kezdték hinni, hogy egészen ártatlan szenvedély kergeti a tanácsos urat a trikók közé és kutattatja föl vele a jövő szubrettjeit, ballerináit és drámai szendéit.

Diszkrét volt a tanácsos ur és diszkrét volt miss Elly is, az utolsó nyár egyik attrakciója, akit langyos délutánokon oly sokszor röpitett ki egy nesztelen, megbízható gummikerekű a

magános, fák közé rejtőző budai villába. Miss Elly bölesége egy poros, széles utcás alföldi városban ringott. Itt nőtt föl rövidruhás leány koráig, valami nagyon polgári hangzású név alá húzódva. Talán Szabó Irmának, talán Kertész Mariskának hívták. A szeme azonban ragyogóan kék volt, a haja dus és szőke, az arca bársonysima. Ennyi éppen elég ahhoz, hogy mire négy esztendei bolyongás után Németországból hazajön valaki, miss Elly omeza bódítsa el a drága és előkelő kerthelyiség közönségét. A méltóságos ur évek óta állandó vendége volt a helyiségnek. Ismerte mindenki, a portástól a pincérfiug. A fekete, barna, szőke, vörös csillagok mind neki kupléztak, táncoltak, énekeltek. Hátba észreveszi bennük a szunynyadó tehetséget a nagyszerű izlésű férfiú és megnyitja az utat az igazi, a nevet, dicsőséget, fogatot szerző színpad felé. A tanácsos ur előkelő mosolylyal állotta a szempárok tüzes pillantásait. Csak az Elly kupléja után verte össze diszkrétan a tenyerét és leplezetlen elragadtatással szemlélte az éneket befejező táncot. Rövid idő alatt nyílt titok lett, hogy Elly a kiválasztott. Elly otthagyja az ősszel a brettit és színpadra kerül. Énekelni fog, táncolni fog, kritikákat írnak róla és ha jól viseli magát, egy-két év alatt kész primadonna.

A brettli-nép sóhajtozott, irigykedett. Elly boldogan fogadta a gratulációkat és a budai délutánokra ráborult a teljes diszkrétio fátyola. Gálfi Dezső még soha olyan lelkesedéssel nem beszélt talentumról, mint ahogyan Ellyt az

kuruckodást, akkor ez a játék megbosszulhatja magát. Ha az ellenzék igazi népszerűséget keres, s vissza akar szerezni valamit a többségkorban elherdált rokonszenvből, annak ma egész más módja és útja van, mint a délibábharc, az elérhetetlennek tudatosan hű hajszolása. S ha a közhangulat ma még némán veszi tudomásul, hogy nem törődnek vele, — közel járhat az az idő, a mikor az előlött való jogos méltatlansága hangos szóval, határozott formában fog kifejezésre jutni.

Szterényi a koalíciós kiegyezésről.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, január 26.

A képviselőház mai ülésének nagy részét Szterényi volt államtitkár beszéde töltötte ki. Szterényi beszéde nem is annyira a javaslat-hoz szólt, mint inkább a koalíció sok támadásra anyagot szolgáltató kiegyezésének akart védelmezője lenni. A beszéd természetesen a Ház minden pártjánál vegyes érzelmeket keltett és igen sok, néha szenvedelmes közbeszólást eredményezett.

A képviselőház mai üléséről tudósításunk a következő:

Berzeviczy Albert elnök negyed 11 órakor nyitotta meg az ülést. Az elnöki előterjesztések után a bankjavaslathoz elsőnek

Ivánka Imre (Kossuthpárti) szólalt a javaslat ellen. Beszéde közben rosszul lett, úgy hogy rögtön befejezte beszédét.

Nagy érdeklődéssel kísérték Szterényi József felszólalását, aki hosszasan foglalkozott a kiegyezés kérdésével és az e kérdésben a koalíciós kormány ellen intézett támadásokkal. Szterényi József részletesen foglalkozik a koalíciós kormány által megkötött kiegyezéssel. Kijelenti, hogy az ország létének eminens érdekeit veszélyeztette volna az önálló vámterület behozatala. (Mozgás.) És valamint ma sem lehetne az önálló bankot rázkódtatás nélkül fel-

állítani, úgy a koalíciós kiegyezésben sem lehetett volna nyugodt lélekkel felállítani a vámsorompókat. Kimutatja a Széll-Körber-féle és a koalíció kiegyezése között a különbséget. Az eddigi külföldi szerződések lényegükben változatlanok. Az újabb szerződéseknek érvényre jutatták a magyar nyelvet és aláírták ezeket úgy a magyar, mint az osztrák kormányok, amelyek mint teljesen egyenrangú tényezők szerepeltek a külföld előtt. Biztosította a koalíciós kormány az összes szerződések egyidejű lejáratát. Részletesen foglalkozik a koalíciós kormány kiegyezésével, amelyet pontról pontra összehasonlít a Széll-Körber-féle kiegyezés pontjaival. Különösen foglalkozik a vasuti tarifák sokszor vitatott kérdésével. Utal arra, hogy a két kormány között olyan megegyezés jött létre, amely biztosítja a kölcsönös szabad forgalmat a lekötöttség nélkül.

Sándor Pál: A bankkérdésben meg van a lekötöttség! (Mozgás.)

Szterényi József: Erre is meg fogok felelni!

Polónyi Géza: Beszéljen a Sieghardt-féle ígéretekről is!

Szterényi József: Én faktumokról és nem faktorokról beszélek. A tarifaszabadság nincsen megkötve s mindkét államnak jogában áll, a tarifákat önállóan megkötni.

Rosenberg Gyula: És ezzel dicsekednek, hogy ez a legnagyobb nemzeti vívmány!

Szterényi József: Illetékes faktortól ilyen dicsekvést nem hallott.

Rosenberg Gyula: Kossuth Ferenc mondta! (Mozgás.)

Szterényi József: Nem mondhatta, mert ellenkezik a tényekkel.

Szterényi ezután a tarifapolitikával foglalkozik és mentegeti a koalíció rezsímjét, hogy az miért nem valósíthatja meg a készfizetések felvételét. E tekintetben, ugymond, a koalíciós kormány kedvezőtlen helyzetben volt, a mai kormány helyzetével szemben, mert nem volt egyidejűleg alkalma a bankszabadság megújításáról dönteni, amire a mostani kormánynak van alkalma. Ezután behatóan foglalkozik szóló a kvótaemelés indokolásával és az akkori kedvezőtlen gazdasági helyzettel indokolja a kvóta-

emelését. A kedvezőtlen gazdasági konjunktúra, amely akkor az egész világ minden államát sújtotta, nálunk is válságot vont maga után, amely országunkat katasztrófával fenyegette.

A bankszabadság meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot általánosságban megszavazza, jelzi azonban, hogy az ötödik szakasz ellen alkotmányjogi aggodalmak vannak. Hibáztatja, hogy Polónyi Dezső a külföldi tőke beözönlését veszedelmesnek mondotta. Az a tőke alkotni jön ide. Tessék különben magyar tőkével helyettesíteni.

Batthyányi Tivadar gróf:

— Az ön közös ügyes politikája mellett ez képtelenség!

Szünet után Polónyi Géza személyes kérdésben válaszol Antal Gézának, aki tegnapi beszédében azt állította, hogy Polónyi nem ismeri a deviza kérdést, se a bankaktákat. Polónyi azt vitatja, hogy Antal az, aki nem ismeri ezeket a dolgokat.

Elnök figyelmezteti, hogy személyes kérdésben ily terjedelmes fejtegetésbe bocsátkozni nem lehet.

Polónyi Géza röviden befejezi felszólalását. Újra azt bizonygatja, hogy a felmerült kérdések Antal előtt ismeretlenek.

Antal Géza személyes kérdésben kijelenti, hogy a deviza kérdésben Polónyinak csak kisebb tévedéséről szólt. Polónyi a legnagyobb tévedést a bank vagyonáról szóló fejtegetésében követte el. Szóló újra bizonyítja Polónyi tévedését. Megjegyzi, hogy a közös bank a magyar felekkel magyarul érintkezik.

Elnök figyelmezteti, hogy a felszólalás kezei közt kell maradnia.

Antal Géza engedelmet kér hogy Polónyinak a közösbank tőkeszaporulatáról mondott észrevételeire bővebben válaszolhasson. Tüstént belé is kezd a kérdés fejtegetésében.

Elnök figyelmezteti, hogy a házszabályok értelmében még a kérés előterjesztésére sem jogosult.

Antal Géza meghajlik az elnök figyelmeztetése előtt. Majd alkalom adtán fogja érdemes megjegyzéseit előadni. Még csak annyit jegyez meg, hogy Polónyi, aki az immunitás köpenye alatt annyira támadta a közös bankot

Eldorádó-színházhoz beajánlotta. Őszintén beszélt. Meg volt győződve róla, hogy a leg-szenzációsabb talentumot fedezte föl, s, amugy mellékesen, a legédesebb nő. Beleszédült az Elly pompás, szőke hajába. Néha valami szorongásfélét érzett, nem tetszett neki, hogy ezen a nyáron egészen egyedül lett, senki más iránt nem érdeklődött.

— Talán öregszen? — kérdezte egyszer rémülten. — Azután megnyugtatta magát: ellenkezőleg, ez a rajongás a tartós ifjúság legbiztosabb jele.

És nem volt azon a nyáron jó szava senki másért. Még csak egy apró ballet-patkányért sem.

Az Eldorádó-színház igazgatója egészen türethetőnek találta az Elly hangját, mozgását, bár nem lelkesedett oly hevesen, mint Gálfi. Már a szépsége felől tökéletesen egy nézetben volt vele.

— Csak megáll a színpadon — sugta bizalmasan a tanácsos urnak — és dőlnek be az emberek.

Augusztusban már szerepet adott neki és szeptember végére kitűzték a bemutatkozást. Gálfi ének mestert fogadott Elly számára, zongorázni taníttatta és szorgalmasan segítette a próbákon. A szerep néhány hét alatt nagy-szerűen ment. A régi primadonna tökéletes szakitással fenyegetőzött az igazgató előtt, ez volt a legbiztosabb jele a közelgő sikernek. Elly nyugodt bizalommal várta az eseményeket, Gálfi azonban a napok multával egészen izgatottá vált. Szombatra volt kitűzve a nagy ese-

mény. Hétfőn hirtelen táviratot kapott Gálfi, hogy utazzék a minisztere elé, aki tengeri utról érkezik meg. Örült a megbízásnak, úgy gondolta, az utaztatással eltelnék a napok és elfelejti az izgalmat. A hajó szerdán érkezik, esütörtökre visszajön és már csak két napig kell várakoznia. Már kedden reggel Fiumében volt. A nagyjövőji tisztviselő, a leendő államtitkár lett újra, amitől olyan alaposan eltérítette már az Eldorádó-színház leendő csillaga. Hivatalos látogatásokat tett, apró beszédek elmondására talált alkalmat és gondosan szerepelt a személyi hírek között. Így eltelt az első nap, Szerdán reggel értesítették, hogy a hajó egy teljes napig késik, mert a francia partokon nagyon viharos volt a tenger.

— Legalább eltelik még egy nap — örvendezett Gálfi.

Csütörtökön összegyűjtötte a hozzátartozó tisztviselőket. Fogadtatást akart rendezni a kegyelmes urnak. Ott volt két átutazó képviselő is. A hajó azonban nem jött és hír se jött róla. Gálfi most már kényelmetlenül és komoran tanulmányozta a menetrendet. A főpróbát lekéste, pedig azon ott akart lenni mindenáron. Most már szabadon röpködhetnek az irigyek, a barátok, a konkurrens legveszedelmesebb megjegyzései. Nincs, aki pusztá megjelenésével féken tartsa őket. Izgatott volt, idegesen intézkedett, hogy táviratozzanak a hajó után. A pompás gőzös, a Germánia sorsáról azonban nem tudtak meg semmi biztosat. Az éjszakát nyugtalanul töltötte. Pénteken reggel hosszú sürgőnyt küldött az Eldorádó-színházba, azután a hajóról tudakozódott. Semmi

hir. A hajóstársaságnál már aggodalmaskodtak délelőtt. Gálfi pedig az óráját nézte:

— Most kezd öltözni, most huzzák föl a függőnyt, most indul a főpróba...

Délben azt a hirt hozta valaki, hogy este-felé megérkezik a Germánia. Bővebbet nem tudott senki, a táviratot nem látták, de a hirt elhitték mégis.

— Hála Istennek, — sóhajtott föl Gálfi, — ha még egy félnapot késne, lemaradnék az előadásról is. Azt pedig nem éri meg az öreg, rozoga kegyelmes.

Uzsonna tájban összegyűltek az érdeklődők, hivatalosok és amatőr-jelenvoltak a mólón. Sütött, melegített még a nap, csak a hullámok voltak sötétek és rakoncátlanok. A társaság beszélgetett és szivarozott. Volt egy öreg, de már a nyugdíj szélén álló, tehát nem nagy tekintélyű miniszteri tanácsos, volt néhány hajóstiszt, a két képviselő, hivatalnokok rangsor szerint egymás mögött és újságíró is akadt. Az idő mult, a hajónak semmi híre. A képviselők kedélyesen szidták „az öreget”, hogy itt is késik, akár a Házban. A hivatalnokok tiszteletteljesen feszengtek, Gálfi az óráját nézte. Hat óra, azután félhét, hét. Ha még egy órát késik, vége az Elly debütjének, lekésik a vonatról. Kínosan szorongatta az öklét a zsebében és elátkozott minden tengert, hajót, minisztert. Még egy félóra. Az arcok már mind megnyulnak, mindenki beszél, találgat. Azután az egyik képviselő kijelenti, hogy távozni kénytelen, mert nem késhe le a vonatról. A többiek maradnak. Izgalomba fuló percek, amikor rohan a társaság felé egy rémült arc, izzadt képű hajós-

Csipkeverő tanfolyam Aradon.

(Megbeszélés a Fürj-utcai iskolában. — A hallgatók felvétele.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 26.

Megírtuk lapunkban, hogy az Országos Magyar Iskola-Egyesület aradi fiókjának elnöksége Aradon csipkeverő tanfolyamot létesített, melynek megnyitása szép és lélekemelő ünnepség keretében f. hó 15-én történt meg. A jelentkezők száma napról-napra növekedett, ma már 260 jelentkező iratkozott be, amiképpen igazolja, hogy mennyire érdeklődnek ezen tanfolyam iránt, melynek szükségét elvitatni nem lehet. A nagy jelentkezés arra kényszerítette az elnökséget, hogy csak azokat vegyék fel, kik a Fürj-utcai iskola környékén laknak, de tekintetbe vette azt is, hogy kik jelentkeztek személyesen a tegnapi megbeszéléskor, mert akik távol, más körzetben laknak, azok nem voltak felvehetőek, akik meg az iskola környékén laknak, de nem jelentek meg, beosztotta a vezetőség. Február elsején veszi kezdetét az oktatás. Berzy Amália óvónő délelőtti és délutáni tanítást vett tervebe, az előbbi 8—12-ig, az utóbbi 2—5-ig fog tartani a Fürj-utcai iskolai földszinti munkatermében. Előfordulhat az az eshetőség is, hogy néhányan elfognak maradni, ebben az esetben a megüresedett helyekről az aradi lapokban fogja értesíteni az elnökség az érdekelteket. Hat hét után a második, ezután meg a harmadik tanfolyam fog a Kapa-utcai és a Gizella-utcai elemi iskolában létesülni. A felvett hallgatók febr. 1-én pontosan kötelesek megjelenni, mert ellenesetben helyüket másokkal töltik be. A beosztás a következő:

A délelőtti tanfolyamra felvették:

Asztalos Gyuláné, Bene Emilné, Bozzay Teréz, Beleznay Jánosné, Bán Ilona, Bordea Aranka, Cselő Erzsébet, Fülöp Irma, Friebeisz Ella, Fekete Mária, Fried Róza, Fényes Hermin, Góron Jánosné, Grósz Anna, Guba Mariska, Gyurkovits Emma, Haltamasek Ella, Heiner Emma, Iványi Balázné, özv. Ilics Antalné, özv. Jarmatzky Józsefné, Kovács Valéria, Klein Irma, Kostyán Ella, Korbász Istvánné, Korne Georgina, Kovács Irén, Kurticsek Erzsébet, Kopli Alajosné, Kuncze Róza, Knapp Etel, Knapp Aranka, Kerles Katalin, Kolofon Margit, Litricsin Ilona, Löwy Elza, Molnár Pálné, Marczy Emilia, Ósz Teréz, Páger Margit, Polgár Ilona, Radocsányi Margit, Reisinger Eleonóra, Rác Hermin, Reisinger Ella, Reinitz Vera, Regézi Lenke, Stelhalt Imréné, Stern Ilonka, Stamf Ilona, Sarlot Emma, Szabó Ilona, Szoffer Rózsi, Tabakovits Danica, Tóth Ferenéné, Vajda Róza, Wolf Eduárdné, Varga Idus, Zeitfogel Anna.

A délutáni tanfolyamra felvették:

Aszódó Vilma, Bozzay Irén, Baralovits Erzsike, Baralovits Géza, Bittner Irén, Bittenbinder Margit, Boczkó Irén, Bródi Jolán, Beregi Kálmáné, Eke Margit, Eke Giza, Erbeszker Béláné, Eisemann Emilia, Eberlein Józsefné, Fényes Hermin, Fridrich Mária, Götz Mariska, Gyárfás Mária, Gulyás Teréz, Hahn Giza, Helmi Ádámné, Iritz Sándorné, Krausz Jónásné, Kóhalmi Janka, Kádár Istvánné, Kohn Julia, Karbinger Róza, Kettner Béláné, Kovoli Erzsébet, Kemény Manóné, Lamzer Jánosné, Mátéfi Ilona Mikossi Irma, Mizera Margit, Major Erzsike, Neubeuer Cecilia, Printz Jakabné, Prolich Istvánné, Risztin Mária, Regdon Blanka, Sambura Jolán, Sambura Margit, Springer Aranka, Spen Mária, Solymos Margit, Spitz Erzsébet, Szoffer Ilona, Schrodt Mihályné, Schrodt Stefánia, Sziebig Margit, Szlobodnyik

Ágota, Szabó Irma, Szabó Margit, Szelelke Mária, Tóth Ilonka, Venczler Anna, Wintts Sándorné, Wéber Józsefné, Zombori Jánosné, özv. Zachariás Gézáné, Ziffer Sándorné.

A csipkeveréshez szükséges eszközöket az Országos Magyar Iskola Egyesület szerzi meg s a tanfolyamot illető megkeresések és felszólalások: Zárny Jenő tanár, egyesületi titkár címére (Ferenc-téri polgári fiúiskola) küldendők.

Letartóztatott anarchista.

(Orosz terrorista Budapesten.)

Távirati tudósítás.

Arad, január 26.

A budapesti rendőrség ma délelőtt egy anarchistát tartóztatott le, aki Oroszországból menekült Budapeste. Az anarchista Szerafinoff Petár harminckét éves várnai születésű orvostanhallgató, aki hét héttel ezelőtt érkezett Budapestre és itt a saját vallomása szerint a Szerb utca 7. szám alatt egy vásárcsarnoki hordárnál lakott. Innen néhány nappal ezelőtt a Bástya-utca 8—10. szám alá költözött, ahol a detektívek ma megtalálták és bevitték a főkapitányságra. Szerafinoff Petárnál több irást találtak, amelyből kiderült, hogy az anarchistát terrorisztikus működése miatt Oroszországból kitiltották.

Serafinoff Petár a rendőrség leírása szerint lobogó tekintetű, fanatikus, egzaltált ember, a ki mikor a detektívek betoppantak hozzá és letartóztatni akarták, nagy hévvel szavalt a világot megváltó elvekről: az anarkiáról.

Titokzatossá teszi azonban a dolgot az, hogy egy újságíró utánajárt a dolognak és kiűnt, hogy sem a Szerb-utca 7. sz. házában, sem a Bástya-utca 8—10 szám alatt semmitse tudnak Szerafinoff Petárról.

A letartóztatott anarchistát Krecsányi Kálmán detektívőnök hallgatta ki. Az anarchista nyugodtan felelt. Elmondta, hogy Szerafinoff Péter a neve, Várnában született orosz orvostanhallgató. Mikor megkérdezték tőle, tényleg anarchista-e, az atléta természetű ember felemelte a fejét:

— Igen, anarchista vagyok. Nem tagadom meg a hitemet. Vérébeli anarchista vagyok és ha bármikor alkalmam lenne, *habozás nélkül megölném a cárt.*

Elmondta, hogy két hét előtt jött Budapestre Moszkvából, ahol felesége és két gyermeke él. A legfanatikusabb terrorista szervezetnek volt a tagja. *Összeesküvésben való részvétel miatt halálra ítélték*, társai azonban megszöktették a börtönből és eljuttatták Magyarországra, itt Budapesten először a Bástya-utca 8. szám alatt lakott, majd a Szerb-utca 17. sz. alá költözött egy bolgár családhoz.

Krecsányi közölte vele, hogy mint foglalkozás nélküli egyént, aki az államrendre veszélyes, el fogják toloncolni.

A hatalmas ember erre a hirre megremegett. Térdre borult és zokogva könyörgött:

— Zárjanak el a legsötétebb börtönbe. Csak Oroszországba ne vigyenek vissza!

Nagy nehezen tudták csak megnyugtítani, hogy nem oda viszik, hanem Várnába, mert odavaló illetőségű.

Több irást találtak nála, többek között egy ajánló levelet a moszkvai szervezettől az összes anarchista szervezetekhez. Szerafinoff igen művelt ember: Oroszul, franciául, németül, szerbül, románul beszél.

Egyelőre a toloncházban őrzik és kutatják, nem terheli-e lelkét valami bűncselekmény.

Közjogi vita

a nagyváradi törvényszéken.

— Felsőszéki hivatalszolga. —

Távirati tudósítás.

Arad, január 26.

A nagyváradi törvényszék tegnap egy felsőszéki hivatalszolga pörét tárgyalta. Farkas Gusztáv kisjenői járásbírói hivatalszolgát vádolta az ügyészség, mert a tavasszal egy társaságban gyalázó kifejezésekkel illette a királyt és a magyarságot. A tárgyalás után a védbeszédnél igen érdekes incidens történt. A védő, Lázár Zoárd dr. volt országgyűlési képviselő kétségbe vonta azt, hogy az ügyészség ismeri-e a magyar közjogot? Tiltakozott az ellen, hogy a vádhatóság „magyar nemzetiséget” említsen, mert a törvény csak osztatlan magyar nemzetet ismer. A felsőszéki Farkas Gusztáv ügyét elintézte a törvényszék, de természetesen afelett már nem döntött, vajjon tudja és ismeri-e az ügyészség a magyar közjogot, vagy nem?

Nagy lázban égett Kisjenő község a tavasszal. A választások tüzelték fel a kedélyeket. Mindenütt, ahol tíz ember összegyűlt, a választásokról beszélgettek. Május elsején egy kis társaság gyűlt össze Györky Mihály csizmadia házában. Természetesen a választásokról folyt a szó, beszélgettek a jelöltekről, majd az urakról kezdtek mesélgetni és ekkor a házigazda felszólította a társaságban levő Farkas Gusztáv járásbírói hivatalszolgát:

— Meséljen valamit az urakról, hisz maga ugyanis velük van mindig.

A felszólításra Farkas Gusztáv a következő nem éppen szelid szónoklatot vágta ki:

Az volna a legjobb, ha mindenki a román nemzetiségi képviselőkre szavazna, de az urak huncut gazemberek és ezt nem engedik meg. Ezt az országot nem a magyarok, hanem Traján császár és Janku Abraham alakította. Minden magyart ágyugolyóval lőnek le.

A királyra is több sértő megjegyzést tett még Farkas Gusztáv.

Az ügyészség királlysértés, rágalmazás és nemzetiség elleni izgatás címen emelt vádat Farkas Gusztáv ellen. A tegnapi főtárgyaláson Mille Mihály elnökölt. A vádat Lázár Márton kir. ügyész, a védelmet Lázár Zoárd dr. volt országgyűlési képviselő látta el.

A tanúk kihallgatása után Lázár Zoárd dr. védbeszédének elején az ügyészség vádiratának egy nagy közjogi hibájára mutatott rá. A vádirat szerint az ügyészség vádat emel Farkas Gusztáv ellen „mert ez a magyar nemzetiség ellen izgatott.”

— Magyar nemzetiséget — mondja a védő — a magyar közjog nem ismer. Csak egy osztatlan magyar nemzetet ismer a közjog, nem pedig magyar nemzetiséget.

Nagy közjogi tévedése ez a vádhatóságnak, pedig az ügyészség közjogi intézmény is. *En itt a törvényszék előtt tiltakozom a vádhatóság e kifejezése ellen*, mert hazánkban magyar nemzetiség nincs, csak egy magyar nemzet.

Lázár Márton válaszolt a védő beszédére. Szerinte bár a közjog szerint tényleg nincs magyar nemzetiség, de sajnos mégis megkülönböztetnek ilyent. Különben nem akar közjogi vitákba becsátkozni.

A törvényszék 20 koronára ítélte el a felsőszéki Farkas Gusztávot.

A delegáció első ülése. Budapestről jelentik: Szombaton kezdi meg üléseit a delegáció. A szombati ülésen Montecuccoli gróf tenger-nagy terjeszti elő a tengerészeti expozét.

IRODALOM ES MUVÉSZET.

A színház műsora:

Péntek: Halhatatlan lump, operett. Bemutató-előadás. B) bérlet.
Szombat: Halhatatlan lump, operett C) bérlet.

Dohnányi hangversenye.

— Beszélgetés a művészszel. —

Két év után ismét eljött Aradra Dohnányi Ernő, a magyar zeneművészet büszkesége, ki fiatal korában szédületes gyorsan ért el a világhírnévhez és a nemzetközi megbecsüléshez. Dohnányi Ernő a zongorának elismert mestere, zeneszerzői talentumát pedig nagyon kiváló szakemberek a klasszikus zeneszerzők mellé helyezik. A fiatal magyar mester előadásában is van valami a klasszikus zeneszerzők konzervativizmusából: semmi rajongás, semmi póz, semmi túláradó hév; az abszolút tudás nyugodt higgadtsága, a kifejezés bája és a formatökély teszik teljessé előadását.

Sauerál, vagy Padercioskynál a művészt külsejében és fellépésében véljük rögtön felismerni, míg Dohnányinál a művészt érezzük és ő szuggesztív erővel érezteti velünk az igazi művész felfogását és előadását. A míg a bécsi Bösendorfer Saal vagy a berlini Beckstein terem illusztris hallgatósága tömeges megjelenésével honorálja Dohnányi kvalitásait addig, bár az aradi műértő közönség elitje volt jelen a mai felejtethetlen hangversenyen, még sem állott arányban a megjelentek száma Dohnányi kiváló művészetének zenei súlyával.

Beethovennek C-dur szonátájával vette kezdetét a koncert.

Sem Backhaus, sem Grünfeld nem interpretálja ennyire konzseniálisan a halhatatlan mester művét. A műnek minden tendenciától ment, föltétlen megértését láttuk Dohnányi előadásában. A technikai nehézségeket játszva győzi le, a Bösendorferen szuverén méltósággal uralkodik, ujbillentésével pedig a legfinomabb pianisszimókban is különbségeket tud tenni.

Feltűnő a „Rondo-tételben“ a balkéz óriási technikája. Egy hang sem megy a káprázatos gyöngy-sor-futamokból veszendőbe; az egész mű előadását a fokozás teljes keresztülvitele és a megértés tökéletes nagysága jellemezte.

Majd Schumanntól hallottunk egy nyálábra való zenei apróságot. Ezeknek a zenei csecsebecséknek technikai előadását bármely kezdő zongorista elbirná és ép ezekben a könnyű dolgokban nyilvánult meg Dohnányinak bámulatos előadása és a zongorán való szinte orkesztrális színezése. A híres „Träumei“-t teljesen új felfogásban játszotta. A „Kandalló mellett“ című kis zenei nippel pedig főleg a nagyszámú hölgyközönséget bájolta el. Egyáltalában lebilincselően hat az emberre az a minden póz nélkül való kedves, egyszerű előadás, mely Dohnányi nagyságát legmegragadóbban jellemzi.

De technikáját valódi nagyságában főleg Chopin műveinek előadásakor ragyogtatta Dohnányi. A „Balladát“ és „Étűdeket“ kápráztató technikával és a kompozíció teljes megértésével adta elő. Nagy hatást keltett Liszt XIII. Rapszódiaja is, mely után az egész közönség, mint egy ember helyén maradt és ráadásul csak ki a művésztől, melyet meg is kapott; Dohnányi saját szerzeményű kis Humoreszkjét játszotta el élénk tetszést keltve.

Megkérdeztem Dohnányi mestert jelenlegi terveiről és munkásságáról. Jelenleg egy nagyobb szabású drámai operán dolgozik, mely az

összel fog a bécsi operában először színre kerülni. Hangversenykörútját kisebb megszakításokkal egész tavaszig folytatja.

Allandó lakhelye jelenleg Berlinben van, de azt hisszük, nem sokáig. Ugyanis az egész magyar fővárosban ő a közönség igazi favoritja a magyar királyi Opera igazgatói állására. E diszes pozíció méltó betöltésére valóban ő lenne összes magyar zeneművészeink között leginkább hivatott.

Dohnányi kijelentette előttem, hogy közvetve, illetékes helyről kérdést intéztek hozzá, vajjon elvállalná-e az Opera igazgatói állását. Ő oly súlyos anyagi és művészeti feltételeket szabott, hogy egyelőre kizártnak tekinthető e fontos kérdés közeli megoldása.

Csányi Mátyás.

A halhatatlan lump.

— Bemutató előtt. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 26.

Eysler Ödönnek, a „Vándorlegény“ és a „Szinészvér“ hírneves komponistájának új operettje, a „Halhatatlan lump“ kerül színre pénteken este az aradi színházban.

Eysler Ödön művészi hírneve máris garanciát nyújt arra, hogy a közönség finom, invenciózus és eredeti muzsikát fog hallani. Amíg Lohár inkább közelférközik a tömegizléshez és ennek kedvéért koncessziókat is tesz a komolyabb nivóju zene rovására, addig Eysler az igazi bécsi operettzene kultiválója, aki Strans János és Suppé, valamint Milöcker hagyományain haladva, még az operettzenében is igaz művészt igyekszik nyújtani és fantáziája még a „Gassenhauer“ zenében is megnyilvánul és mindig szem előtt tartja azt, hogy az operette tulajdonképpen a vig opera egyik igen közeli rokona.

Eysler Ödön e művéhez valóban igen sikerült librettót kapott, melynek hol vig, hol drámai fordulatait mindig méltóan illusztrálja a muzsika. Egy néptanító, ki egyuttal zseniális operaszerző, hőse darabjának. A zeneszerző elzüllik és zongorista lesz egy bécsi kis énekes kávéházban; szülőfalujában holtnak tartják és szobrot is emelnek neki, melynek leleplezésén maga a tanító is jelen van és nagy drámai bonyodalmak után derül csak ki a valóság.

Az ötletes szöveg, az eredeti szívből jövő zene igen magas nivóra emelik Eysler művét.

A Halhatatlan lump-ra az aradi társulat nagy ambícióval készült és minden tekintetben élvezetes estnek ígérkezik a pénteki premiér. A régi operettekre visszaemlékező zeneileg művelt közönségnek nagy öröme lesz Eysler munkájában; a komponista minden komolysága és tartalmassága mellett és mindvégig tiszta, melódikus zenét nyújt.

A címszerepet a „lumpot“ Heltay személyesíti. A női szerepeket Diósy Nusi és Zalay Margit játsszák, a férfi szerepeket Polgár, Várnay, Herold, Vass és Kutasár alakítják.

Az operettet Polgár Sándor avatott keze rendezte, a zenekart pedig Csányi Mátyás fogja vezényelni.

Coroinus.

* Eysler komponista Szendrey direktorhoz. Eysler Ödön, a kiváló komponista a következő táviratot intézte Szendrey igazgatóhoz: „Kedves barátom! Mivel a „Cirkus Kind“ című operettem próbái annyira igénybe vesznek, hogy innen február közepe előtt egy perere sem távozhatom, ezuton üdvözöllek művem aradi premiérje alkalmából és kívánom, hogy az eddigi siker kísérje aradi útján, amelylyel Bécs és Budapest közönségét meghódította. A viszontlátásig ölel régi barátod Eysler Ödön.“

* A Rózsagavallér sikere. Drezdából jelentik: Ma este mutatták be Strausz Richárd legújabb operáját, a Rózsagavallért, amely a zeneszerző legsikerültebb alkotásának mondható. A ma esti bemutatóra a világ minden tájáról érkeztek zenei előkelőségek, hogy gyönyörködjenek Strausz operájában. A darabnak nagy sikere volt. Különösen az első felvonásnak volt bámulatos hatása s a felvonás után rendkívül sokszor hívták a szerzőt a függöny elé. Az opera szövegét Hofmansthal írta. A kritika a darabról a legnagyobb elragadtatás hangján szól.

* A Kölcsey-egyesület hatodik felolvasása pénteken délután a városházán igen érdekes és tanulságos tárggyal fog közönséget vonzani. Fischer Mór fővárosi államvasúti mérnök Angol filantropia cím alatt szóval és vetített képekben be fogja mutatni 1) az üdv hadseregét, 2) az egyház hadseregét, 3) az angol egyetemek mozgalmát, 4) a munkás kollégiumot és 5) az angol gyárak munkásjóléti berendezéseit. Az előadásra nemtagok 1 koronáért válthatnak belépti jegyet.

* Balkán hercegnő. Vasárnap délután Rubens szépzenéjü operettjét játssza a szintársulat. Az operett mérsékelt helyárok mellett kerül színre.

* A szent liget. A francia bohózattermelés egyik legötletesebb, legkacagtatóbb helyzetekkel bíró darabja a Szent liget, amely eredetiség, meg szellemesség terén tulatesz a legutóbb színrekerült összes francia vigjátékokon. A budapesti Vigszínházban nagy sikert aratott bohózat persze magán viseli a francia darabok jellegét, a sikamlós helyzeteket, a finom, de túlzásoktól tartózkodó cochonériát. A színház nagyban készül a darab premiérjére, amely valószínűleg jövő héten kerül először színre.

* Hegyek alján. D'Albert Jenő operájára, a modern zenéjü, hatásos eselekményü Hegyek alján-ra nagyban készül a szintársulat énekes személyzete. Az operában az énekesek majdnem valamennyien nagyobb szerepekhez jutnak.

* A mumia. Az Uránia színház új műsora egy pompás dramatizált novellát mutat be Gauthier Teofiltól, a kiváló francia belletristától. A nagyszerűen sikerült mozgófénykép meséjét a következőkben ismertetjük. Egy világi afrikai utazása alkalmával megvásárolja egy egyiptomi faraó hitvesének mumiáját. Párisi lakásán külön szentélyben őrzi és társaságában tölti el napjait. A mumia nagy hatással van a világi életére és egészen átförmálja lelki világát. Beleszeret a rég letűnt idők e fennmaradt emlékébe és kerülve a pezsdülő életet, a mult elporladt történetébe temetkezik. Valósággal rabja lesz a mumiának, minden érzésével annak adózik és egy napon végigálmódja a szép királyasszony történetét. Álmában kilép koporsójából a mumia és elvezeti az ifjut a mult misztikus világába. Csodálatosan érdekes, színpompás képek bontakoznak ki. Az ifju ott van a faraok birodalmában, szereti és küzd a leányért, aki szépségével magára vonja az uralkodó figyelmét. Ez, hogy méltó diszt ajándékozhasson a leány szépségének, magához emeli trónjára. Az ifju elveszettnek látja szerelmét, de az események a szép királyné oldalára juttatják. A boldog szerelem mámoros pillanataiban azonban elmúlnak, az ifju felébred és a függöny mögött mozdulatlanul fekszik a mumia. A szép királynő története itt nem ér véget. Az ifju találkozik egy leánnyal, aki tökéletes mása a mumiának és ez a telepátikus akkord fejezi be a gyönyörűen megjátszott, brilliáns kiállítású felvételt. A hatalmas mozgófénykép a kinematográfia egyik legnagyobb remeke. 175

* **A kék gyémánt bemutató előadása.** Előkelő nagy közönség jelenlétében mutatta be tegnap az aradi Apolló-színház „A kék gyémánt” című világhírű detektívdrámát. A nagy koncepciójú s a legapróbb részleteiben is mesteri tökélyvel kidolgozott izgalmas dráma, akár csak Budapesten s a külföldi városokban, Aradon is nagy sikert aratott s a publikum sorából a legmesszebbmenő elismerést és tetszést váltotta ki. A dráma cselekménye idegizgató történet, melynek két hőse Sherlock-Holmes a detektívsemi és Lupin Arzén a világ legügyesebb gazembere. Lupin szeretőjével ellopott egy uri családból egy drága gyémántgyűrűt s a gyémánt hamisított másolatát becsempészi egy fiatalember lakásába, aki a családhoz jár. A rendőrség megindítja nyomozást s a fiatalembert, akinél a hamisított gyémántot megtalálták, letartóztatják. Közben megérkezik Sherlock-Holmes is, aki nagy zsenijével azonnal átlátja a tévedést s megállapítja, hogy a fiatalember nem bűnös. Raffinált eszközökkel megtudja, hogy az igazi tolvaj Lupin Arzén szeretője. Leis tartóztatja a leányt s Lupint is. Az elvesztett igazi gyémántot meg is találják náluk. Lupin azonban izgalmas tettek után kiszabadul a rendőrség kezei közül. Azért Scherlok Holmes nyomozását eredmény kísérte ez alkalommal is. A nagyszabású dráma második előadása pénteken lesz az Apolló színházban. 177

TÖRVÉNYKEZÉS.

Megmérgezte a gazdája csecsemőjét.

— *Lelketlen cselédleány.* —

Távirati tudósítás.

Arad, január 28.

Messze fent a krassói hegyek között fekvő kis bányatelepről, Schnellersruheről került le Fehértemplomra Ziegler Károly közshadseregbeli százados házához pesztrának egy gyermekleány; Schneider Anna. A 15 éves, de fejlődésében feltűnően elmaradt kis cseléd először hagyta el otthonát, s kinzó honvágyat érzett elhagyott faluja után. Visszatérésének legfőbb akadályát buta kis agya a gondjaira bízott csecsemőben sejtette, s titkolt, de mély gyűlölet kelt benne a gyermek ellen. A vad, a hegyekből alig lekerült kis parasztlány elhatározta, hogy megöli a csecsemőt, hogy ne álljon vágyódása útjában. Tervét oly hihetetlen vakmerőséggel és szánalmas együgyűséggel vitte keresztül, hogy ezt csak a törvényszéki orvosszakértő véleménye magyarázhatja meg, ki szellemi elmaradottságot, degeneráltságot és hisztériát állapított meg a lányon.

A konyhában egy marólugos üveg állott, melyre halálfej volt pingálva s nagy betűkkel rá volt írva: „Gift.” Schneider Annát asszonya előzőleg külön is figyelmeztette, hogy ehhez a üveghez nyulni nem szabad. Nyolc nappal szolgálatba lépése után, a múlt év augusztus nyolcadikán, délután, mialatt a gyermek kocsijában ült, Schneider Anna belopózott a konyhába s a marólugos üvegből néhány cseppet a gyermek szoptatósüvegjébe öntött, aztán az üveg szópókáját a gyermek szájába dugta. Az égető fájdalomra a gyermek felébredt, sivalkodni kezdett és a ház népe összeszaladt. Schneider Anna ottmaradt a kocsi mellett s úgy viselkedett, mintha a gyermek szívzszakasztó sirásának okát nem tudná. Az előhívott orvos hamarosan megállapította a valóságot. A gyermek szerencsére a marólugot nem nyelte le, csak a szája és nyelve volt összeégve. Később felgyógyult ugyan a szerencsétlen gyermek, de alig-

hanem nyelvét nem fogja tudni kellőképpen használni, s beszédhibája marad. Mialatt az orvos a gyermeket vizsgálta, Schneider Anna eltűnt.

Estefelé előkerült egy papírlappal a kezében, melyre ökölnyi betűkkel az volt írva: „sürgöny” s ebben a saját gyártmányú sürgönyben Schneider Annát sürgősen hívja haza az anyja, mert beteg. Hiába, mert Schneider Annát nem engedték haza, hanem bevitték a kórházba. A bíróság előtt a kis szörnyeteg előbb mindent tagadott, majd azt mondta, hogy azt hitte, hogy az üvegben pálinka van. Tagadása nem használt: a fehértemplomi királyi törvényszék három évi fegyházra ítélte. A vádlott felebbezése folytán ma tárgyalta ez ügyet a temesvári királyi ítélőtábla. A tanácsban Gidró László elnökölt, a vádat Répászky Béla dr. főügyész-helyettes képviselte, a jelenlevő fogházból elővezetett vádlottat Gábrriel József dr. temesvári ügyvéd védte. A királyi ítélőtábla az elsőbíróság ítéletét megváltoztatva, a vádlottat csak gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétségében mondotta ki bűnösnek, ezért a 92. §. alkalmazásával négy havi börtönre ítélte s a büntetést az elrendelt vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette. A királyi főügyész-helyettes az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett. A vádlottat a királyi tábla sürgönyileg szabdlábra helyeztette.

§ **Megboszulta a bátyját.** Egy csupaszképű, fiatal suhanc állt ma a budapesti esküdtek előtt. Hogy az alig tizenkilenc éves gyerekeember, Lehoczki Ferenc, mint került a vádlottak padjára, annak megható története van. Lehoczky Ferencnek volt egy testvérbátyja, Lehoczky István. A legény szeretőt tartott, akivel sok baja akadt s végül is a leánynyal való ismeretségeért az életével fizetett. A kedvese, Lisankovszky Karolin leszurta és menten meghalt. A dolog a bíróság elé került s Lisankovszky Karolint — az esküdtek felmentették, mert az erős felindulásban követte el a tettet, aztán meg — részeg is volt. — A meggyilkoltnak az özcsését, Lehoczky Ferencet, bár akkor még csak tizenöt esztendősi fiú volt, végtelenül elkészerítette a felmentő ítélet. A múlt év elején a leány abba a házba költözött, amelyben ők laktak, a Szaboles utca 13. számú házába. Nem beszélt vele ezután sem Lehoczki Ferenc, de revolvert hordott magánál. A múlt évi november 10-én találkoztak a ház előtt. Ahogy szembe találkoztak, előkupta a forgópisztolyt.

— Nesze! — szölt a fiú s rálőtt Lisankovszky Karolinra.

A golyó csak gyengébb sebet ütött a leányon, pontosan két hétre felgyógyult. Lehoczky Ferencet pedig letartóztatták és szándékos emberölés kísérleteért helyezték vád alá. Az esküdtek Lehoczky Ferencet a tanukihallgatások alapján, miután nyilvánvalóvá vált, hogy tettét emberileg érthető erős felindulásban követte el, nem bűnösnek mondotta ki. Erre a törvényszék a vádlottat felmentette.

§ **Rágalmazással vádolt miniszteri tanácsos.** Budapestről jelentik: Két évvel ezelőtt meghalt Cegléd város egyik leggazdagabb polgára Papp-Ragányi János, aki vagyonát, fél millió koronát fia, Papp-Ragányi István miniszteri tanácsos és Papp-Ragányi András huszárszázados közt osztotta fel. Minthogy a századosnak nagyobb rész jutott, a két testvér közt feszültté vált a viszony. A miniszteri tanácsos azzal vádolta meg özcsését, hogy ő befolyásolta beteg atyjukat, mert tönkre akarta őt tenni. Körleveleket nyomtatott, amelyeket az ismerősei

közt küldözgetett szét. Ebben éles szavakkal ítélte el a katonatiszt eljárását. Majd felment Lázár Frigyes vezérőrnagyhoz, akitől azt követelte, hogy helyezze el özcsését vidékre. A százados rágalmazás miatt feljelentette bátyját a büntető járásbírósnál. Ma volt a tárgyalás, amelyet Schmidt dr. járásbíró vezetett. A védő Lengyel Zoltán dr. volt, a panaszos századosot Várady Zsigmond dr. képviselte. Az első tanu K.-Lippich Elek miniszteri tanácsos elmondotta, hogy az idősebb testvér tényleg elítélőleg nyilatkozott előtte a századosról, ez azonban hónapokkal ezelőtt történt. A járásbíró, miután a katonatiszti becsületügyi eljárás iratai nem érkeztek be, a tárgyalást elnapolta.

§ **Lopásért elítelt fake eskedők.** Körülbelül másfél esztendővel ezelőtt nagy feltűnést keltett egy Budapesten, mint az egész országban egy különös eset, amely Brassó körül történt az egyik gyorsvonaton. Egy uriemberből álló társaság utazott a gyorsvonat egyik elsőosztályú fulkájában s a társaságban voltak Rosenfeld Dávid fakereskedő és Horn Mór, az ország egyik legnagyobb fatermelő cégének az igazgatója. A társaság tagjai között volt egy vagyonos bolgar ember, aki egyik táskájában körülbelül negyvenezer korona értékű, mindenféle értékes külföldi belyeget vitt haza magával. Ez a táská valamiképpen eltűnt s mikor a bolgar észrevette eltűnését, nagy lármát csapott a vonaton. Hogy történt, hogy nem, azt nem lehetett egész határozottsággal konstatálni, a táská a nagy lármára megkerült, még pedig Horn Mór és Rosenfeld Dávid adták vissza nagy bocsánatkérés között.

— Tévedés van a dologban, sajnálatos tévedés, igazán nem tudjuk, hogy miként került a táská a mi csomagjaink közé.

A dolog így már rendben lett volna, csak az volt a bökkenő, hogy az egyik állomáson a csendőrök beleavatkoztak a dologba s a lopás hivatalból üldözendő cselekmény lévén, úgy Horn Mór, mint Rosenfeld Dávid ellen megtették a feljelentést. Így került az ügy a kovásznai járásbírósnál, amely lopás büntette miatt indította meg az eljárást a két előkelő ember ellen. A járásbírósnál hosszas huza-vona után — tegnapelőttre tüzte ki a tárgyalást a dologban s a tárgyaláson védőkkel együtt megjelentek a vádlottak is. Egész sereg tanut vonultattak föl a vádlottak annak bebizonyítására, hogy a táská jóhiszeműleg került hozzájuk. Elkövetett mindent az Egyesült fatermelők részvénytársasága is, amelynek Horn Mór egyik alapító tagja s közbevetette magát Horn Károly dr. tekintélyes ügyvéd. Horn Mór testvére is, hogy vallomásaival támogassa a két vádlottat; a járásbírósnál mégis bűnösöknek mondotta ki a két vádlottat és úgy Horn Mór, mint Rosenfeld Dávidot egy-egy hónapi fogháza itélte. Az ügyészi megbízott a vádlottak terhére felebbezést jelentett be.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	—	—	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mel-lékallomás)	—	—	151
Kiadóhivatal és hirdetésosztály	—	—	151
Nyomda	—	—	151

GYÁSZROVAT.

— **Halálozás.** Ma délután helyezték örök nyugalomra Pécskán Földes Miksát, a petrozsényi takarékpénztár fiatalon elhunyt titkárárt. A gyászszertartáson megjelent a község színe-java, ott volt Pécska egész intelligenciája, hogy megadja a végtisztességet a mindenkivel

szeretett és nagyrebecsült férfinak. A gyászszertartáson Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi megható, magas szárnyalású beszédben méltatta az elhunyt érdemeit.

Színésznő és aposztatált pap.

— Egy házasság érdekes története. —

Távirati tudósítás.

Arad, január 26.

Lipcsében néhány hét óta élénk feltűnést keltettek egy bécsi színésznőnek, Klötzel Rózának levelei, amelyeket a Chemnitzben megjelenő „Allgemeine Zeitung” című újság adott közre. A színésznőt néhány héttel ezelőtt vezette oltárhoz egy Koschitzki nevű lipcsei római katolikus káplán, aki a nő kedvéért otthagya a reverendát s kitért abból az egyházból, melynek addig, míg a színésznővel megismerkedett, egyik legbuzgóbb szolgája volt.

Koschitzki néhány nap előtt elhagyta nejét és azóta büntetésként egy katolikus kolostorban vezekel. A hirtelen elhagyás okául az asszony több érdekes dolgot mond el leveleiben.

Az elsőben megírja a szerkesztőségnek Koschitzki-Klötzel Róza asszony, hogy az esküvő óta a katolikus papság részéről folytonos zaklatásnak és unszolásnak volt kitéve a férje, hogy térjen vissza az elhagyott egyházhoz, minek következtében nejét egy napon elhagyta, de már másnap visszatért hozzá. Ez kétszer meg is ismétlődött. Harmadszor azonban egy szerzetes kíséretében egy büntető kolostorba kellett vonulnia, ahonnan életjelt sem adhat magáról s ahová nem jutnak el az ő levelei sem.

Második levelében elmondja az asszony, hogy mikép ismerkedtek meg 1910. februárjában. Julius végén Marienbadban találkoztak ismét. Ott elmondta neki a káplán, hogy a konzisztoriumtól szigorú meghagyást kapott, hogy ne érintkezzék többé vele. Augusztus 8-ikán megtörtént a hivatalos eljegyzés, néhány nappal később a vőlegény Egerben az evangélikus hitre tért át és szeptember 24-ikén ugyanott szabályszerű kihirdetés után megtörtént az esküvő.

Azóta azonban sohasem volt nyugtuk. Papok személyesen keresték fel férjét és igyekeztek őt a visszatérésre rábírní. Majd latinul írott levelek, sürgönyök mentek folytonosan. Végül anonim levelekkel az asszonyt kezdték rábeszélni, hogy váljék el a férjétől. Azután férjének szuggerálták, hogy az asszony őt nem szereti s hogy — írja az asszony — ő az én szerencsémhez csak imádságokkal járulhat igazán. Mivel szép vagyok s fiatal, a színpadon fogom szerencsémemet megalapítani.

December 27-én Koschitzki a „Klomsér Hotel”-ben lakó prágai szerzetest látogatott meg, aki miután attól félt, hogy az uram ismét visszatér hozzá, elvitte magával és egy németországi büntető kolostorba kényszerítette menni.

Még számos érdekes dolgot közöl házasságukról az asszony. Valószínű az is, hogy a latin táviratok, anonim, majd posztrestante levelek sokszor civakodásra szolgáltak okul.

Rotzinger prágai kanonok a „Bohemia” egyik munkatársa előtt kijelentette, hogy ő volt az, akivel Koschitzki a „Hotel Klomsér”-ben találkozott s hogy Koschitzki önként jelentkezett nála s kérte őt, mint volt tanítóját, hogy a visszatérésnél közbenjárjon.

A szenzációs ügynek azonban ugylátszik mégis csak vége lesz a vége s állítólag a fiatal asszony már meg is bizta Freundlich dr. bécsi ügyvédet a válóper megindításával.

HIREK.

József főherceg és a cigány.

— Mulatságos szobormintázás —

(Fővárosi tudósítónk telefonjelentése.)

Arad, január 26.

Tudvalevő, hogy József főherceg szobrát most mintázza Strobl Alajos. A kiváló művészi munka gyorsan halad előre, mert József főherceg szorgalmasan jár el Strobl mester Bajzatecai műtermébe. A munkálat közben a fenséges ur elcseveg a művészszel, természetesen csak kulturális kérdésekről. Strobl a klasszikusokról is gyakran beszél a fenségnek. A napokban többek között beszélt Lissipos-ról, a klasszikus hellén szobrászról.

— Annak az volt az elve — mondta Strobl — hogy nagy forgalom legyen és kevés háson. Ezt pedig csak nagyon gyors munkával tudta csak elérni. A gyors munka olyan formán történt, hogy a hellén mester egész élő alakokat, a megrendelőit gipszpeppel beborította az így készült negatívából gyorsan elkészítette a pozitívot is.

A főhercegnek rendkívül tetszett a mester előadása.

— Ez nagyon érdekes lehet — mondta — ilyen én is szeretnék egyszer látni.

Stroblnak eszébe jutott, hogy van neki e célra egy alkalmas médiuma, Lakatos János, aki a fehérmegyei Vál községben lakik.

A cigány eleinte hallani se akart róla.

— Az nagyon fáj bizonyosan, — mondta — én nem megyek bele ilyen komisz ügybe.

— Nem fáj az, — felelte Strobl, aki direkt Vátra utazott, hogy a cigányt megnyerje e különös tervnek, Lakatos János végre kibökte:

— Én megtenném, ha viszont József főherceg tekintetes kegyelmes ur megtenne egy kívánságomat.

— Na, mi az?

— Egy köves kutat akarok csináltatni a portámon. Igen ám, de nincs hozzá termésköves. Hat öl termésköre van szükségem. A tekintetes fenséges urnak egész bányája van Fehérmegyében. Mi volna neki, ha adna az én kutamra hat ölet.

Stroblnak tetszett a beszéd és telefonon közölte a cigány kérését a fenséges urral.

— Megadom neki, — felelte a főherceg — hogyne adnám.

E mulatságos előzmények után tegnap felhozatta Strobl a fővárosba a ravasz cigányt és délután megkezdődött a művészeti műtét a mester házában udvarán. A cigány, mint a szobor úgy állott a fenséges ur előtt. Az arcizma se rándult meg, amikor a pépet hozzácsapokta Strobl mester. Vagy tíz perc után azonban nyöszörögni kezdett.

— Van talán valami kívánságod Jóska fiam? — kérdezte tőle a főherceg.

A cigány ötölt-hatolt, aztán bátran kivágta:

— Csak azt akarom mondani, hogy hát csakugyan megkapom-e a tekintetes főherceg urtól azt a 6 öl követ? Nert én tovább nem állom ezt a macerálást — ingyen.

A fenség jót nevetett és sa, átkezüleg ígérte meg a 6 öl terméskövet, amely oly nagyon nyomta Jóska cigány szívét.

— Időjárás. Az aradi meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 27-én az időjárás: Változó, északon és keleten sok helyütt csapadék, fagypontról körüli hőmérséklet.

— Lukács László beszéde. Budapestről jelentik: Valószínű, hogy Lukács László pénzügyminiszter szombaton fog felszólalni és válaszol a bankvita során elhangzott beszédekre.

— Tisza István gróf Aradon. Tisza István gróf Arad város képviselőjének fogadtatására nagyban folynak az előkészületek. Különösen nagy a készülődés a munkapártban, mert Tisza ittartózkodásának programja szerint e hó 28-án, szombaton este 6 órakor a munkapárti kört is meglátogatja. Az előkelő vendég látogatásáról a kör ezuton értesíti tagjait. A Tisza-bankett rendező bizottság felkéri mindazokat, akik Tisza István gróf tiszteletére rendezendő társas vaesorára vonatkozó aláírási-iveket és részvételi-jegyeket kaptak, hogy a gyűjtött aláírásokat az eladott jegyek árával és a visszamaradt jegyekkel együtt sziveskedjenek bezárólag folyó hó 27-én délelőtt 10 óráig feltétlenül a polgármesteri hivatalhoz juttatni. Tisza István gróf fogadtatását előkészítő rendező-bizottság folyó hó 27-én délután 4 órakor a városháza tanástermében értekezletet tart.

— Ünepeelt bankigazgató. Nagybecskerek-ről jelentik nekünk: Szép ünnepet ült a mi nap egyik virágzó vidéki pénzintézet, a Torontálmegyei Hitelbank Nagybecskereken. Az intézet most tartotta negyvenedik esztendei rendező közgyűlését s ezzel az alkalommal melegen megünnepelte Steinitzer Gézát, aki alapításától kezdve tagja az intézetnek, harminc esztendeje pedig a vezérigazgatója. Az ünnepi közgyűlésre sokan utaztak le Nagybecskerekre a főváros előkelő pénzemberei közül. A Pesti Hazai Takarékpénztár, mely főrésztvényese az intézetnek, Baecker Béla ügyvezető igazgatójával képviseltette magát. A Hazai Takarékpénztár indítványára a közgyűlés 20.000 koronás jótékony alapítványt tett Steinitzer nevére s gondoskodott arról is, hogy a vezérigazgató hasznos működését továbbra is biztosítsa az intézet számára. A köztisztviseltekben álló vezérigazgató ünneplése egész Nagybecskerek ünnepévé tette az intézet ünnepi közgyűlését. Ennek bizonyosságául a közgyűlést követő lakomán ott volt Nagybecskerek színe-java. Az első felköszöntőt a lakomán Dellimanics Lajos főispán mondotta Steinitzerre, ugyancsak őt elvette Jankó Ágoston alispán is. Az ünnepeelt számtalan üdvözlő táviratot kapott a fővárosból és a vidékről.

— Ugron Gábor temetése. Székelyudvarhelyről jelentik: Ma délelőtt temették el Ugron Gábort óriási részvét mellett. A temetésen a város hivatalosan képviseltette magát, míg az egyesületek, testületek küldöttségileg vettek részt a gyászszertartáson. A koporsós kocsit, amelyet a koszorúk egészen elborítottak, óriási tömeg kísérte. Az impozáns menetben, amely a székely rabonbánt utolsó útjára kísérte vagy ötezer székely polgár is részt vett. A koporsót a Ferencendiek templomában beszentelték, majd a gyászoló tömeg kíséretében Szombathalvára szállították ahol a család sirboltja van. A kriptá egy magas hegyoldalban van, ahova hatalmas társzekéren vitték fel a koporsót. A gyászszertartást Mikes Lajos gróf főesperes végezte.

— A népszámlálás. Karánsebesről jelentik: A népszámlálást itt befejezték. A lakosság száma 8231. A szaporodás 3 százalék.

— Az Aradi Közlöny képes naptára. Van szerencsénk igen tisztelt előfizetőink tudomására adni, hogy a mai napon képes naptárunkat minden irányban elszállítottuk. Kérjük mindazon előfizetőinket, akiket naptárunk megillet — hogy ha képes naptárunkra igényt tartanak — úgy arról bennünket értesítsenek, hogy megküldhessük. Az előfizetési hátralékosokat pedig, hogy még a folyó hónapban tartozásukat rendezni sziveskedjenek, mely esetben nekik is készséggel elküldjük naptárunkat.

és akit a baloldali bankszakértőnek tart, éppen a bankkérdésben nagy tájékozatlanságot árult el. *Polónyi Géza* a törvényjavaslat szövegével igyekszik bizonyítani, hogy állításai szabatosak voltak.

Batthyányi Tivadar gróf személyes kérdésben válaszol *Szterényinek*. Felhossa, hogy úgy a külön vámterület, mint az önálló bank ellen mindig budapesti pénzintézeti főemberek szoktak felvonulni. Ha *Szterényi* ezek véleményére oly nagy súlyt helyezett, kár, hogy minden véleményt nem vett figyelembe és főként *Kornfeldét* mellőzte. *Szterényi* felhozta, hogy a bankárok azt mondják, hogy az önálló bank esetén a kamatláb egy százalékkal emelkedni fog és ez igen nagy kárt jelent majd a magyar közgazdaságra. Miért nem magyarázta meg, hogy ugyanezek a bankárok miért akarták maguk kartell útján felemelni a kamatlábat. Kár különben, hogy *Szterényi* az önálló bankról való felfogását csak most vallja meg és nem 1906-ban ismertette. Akkor a függetlenségi párt bizonyára nem tüntette volna ki támogatásával.

Szterényi József személyes kérdésben kijelenti, hogy éppen olyan hatványos volt, mikor a kereskedelmi miniszteriumba bement, mint mikor onnét kijött. A bankról alkotott felfogását *Kossuth* jól ismerte.

Több hang a *Justh-párton*: De mi nem ismertük. Nekünk nem mondta meg. Tudtuk volna, hogy akkor mit csináljunk.

Polónyi Dezső helyreigazítja félreértett szavait, aztán folytatják a bankvitát.

Cermák Ernő pártonkívüli függetlenségi a következő szónok. Kifejti, hogy az önálló bank eminenter politikai kérdés. Miután hiva az önálló banknak, neki nem kell a fiókok szaporítása, amelyekkel a közös bank még jobban behálózta az országot. A javaslatot nem fogadja el. Beszédét háromnegyed háromkor fejezte be.

Csontos Andor *Justh-párti* kéri beszédének elhalasztását. A Ház a kérelemhez hozzájárult és ezzel az ülés véget ért.

tiszt. Nyitott táviratot lobogtat és levegő után kapkodva átadja az egyik társának. A hajós rémületen, akadékozva, hangosan mondja el, mi van benne:

— A *Germánia* zátonyra került. Utasokat megmentették, de egy csónak föfordult. Ot utas, köztük a kegyelmes ur, vízbe fullt.

Halálos esend egy pillanatig. Nem volt nagyon megilletődve senki, de mindenki kereste a gyász-arcát és igyekezett komorra változtatni arckifejezését. A képviselő önkénytelenül szónokló állásba helyezkedett. Az újságírók közelebb furakodtak. És a várakozás csendjében *Gálfi* kirántotta az óráját, ránézett és látható boldogsággal szólt:

— Hála Istennek...

Azután hozzátette még ezt is:

— ... még elutazhatom.

De a befejező szavakat már nem hallotta senki. Csendes, de annál határozottabb fülhábordás zúgott, mint az erdőn a szél. *Gálfi* magyarázni igyekezett a sóhajtását, de az öreg miniszteri tanácsos elfordult tőle. Az újságírók buzgón jegyezték, a lapok másnap a kegyelmes ur halálával együtt *Gálfi* méltóságos ur érzelmének sajtószertű kitéréséről is megemlékeztek.

Egy nagyszerű emelkedéssel biztató pálya gyors nyugdíjaztatással befejeződött és a kaszinóban bügön találgatják még ma is, hogy ugyan miért háborodott meg hirtelen a szegény *Gálfi* Dezső elméje. Mert józan ésszel csak nem örül az ember nyilvánosan, a saját minisztere halálának...

Elnökválasztás a kereskedelmi és iparkamarában.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, január 26.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara elnökségét ma választották meg a majdnem teljes számban megjelent tagok. A kiváló közgazdasági pozíciókba olyan férfiakat emelt a bizalom, akik a megtiszteltetést multjuknál, de — s ez a jövő szempontjából még fontosabb — tehetségüknél fogva teljes mértékben meg is érdemelték.

Nem szükséges, hogy most méltassuk akár az elnökké választott *Ottenberg* Tivadar, vagy az alelnök székbe meghívott *Eles* Armin és *Steigerwald* Alajos érdemeit. Mindhármuk évtizedek óta az aradi közgazdasági élet vezéralakjai, akik itt nőttek nagygyá és akiket a szemünk előtt végzett közhasznú tevékenységükért tisztel és becsül nemcsak az az érdekeltségi kör, mely ma őket vezéreivé tette meg, hanem az egész társadalom mindennemű különbség nélkül.

A küzdelem, mely az elnöki szék betöltését megelőzte, elég heves volt, ami a szavazás számarányaiban is visszatükröződött. A kamara iparos tagjai az utolsó napokban erősen szervezkedve tömör blokkban vonultak fel, hogy tiszteletre méltó jelöltjüket győzelemhez juttassák. Azonban meg kell állapítani, hogy a küzdelem heve lecsillapodott és a kamarai elnökválasztásoknál szokatlan agitáció elcsendesedett a mai napra és maguk a jelöltek ajánló szónokok is rövid tárgyilagos szavakkal indokolták meg az alakuló ülésen az ajánlást. Ezek oly jelek, melyek azt bizonyítják, hogy a megalakult kamarában nem jut többé szóhoz sem pártpolitika, sem más nem odavaló szempont ott érvényesülni nem fog. Erre nemcsak a megválasztott elnökség kiváló egyéni tulajdonságai és súlyos feladatukat komolyan átértő hajlandóságuk nyújt reményt.

Az aradi kamara tekintélyt biztosító tradícióinak szeplőtlen megőrzését és öregbítését bizonyára az új kamara is kötelességének fogja ismerni. Az aradi kamara gazdasági munkássága jóval felülemelkedik a sablonon és ha a kamarák tökéletlen szervezete mellett és eredményes és üdvös munkát tudott a kerület érdekében kifejtetni, az csak annak köszönhető, hogy szavának súlyt a tudás és szakavatottság adott, és ahol ez van jelen, ott minden másnak háttérbe kell szorulnia, el kell némulnia. Az ország fejlődésének bonyolult útjain határozottan kitűzött célok felé törekszik a kamara és ebben a törekvésében igen izmos erők összeütközésével találkozik. Meddő harc és produktív munka között kell erejét megosztania és ezt az erőt idegen célok szolgálatába nem bocsáthatja.

Az új kamara munkássága elé azzal a reménnyel tekintünk, hogy a békés alkotások impozáns tömege teszi feledhetlenné három vármegyében *Ottenberg* Tivadar, *Eles* Armin és *Steigerwald* Alajos elnöki működését.

A mai nevezetes nap eseményéről itt számolunk be:

Már jóval öt óra előtt zsufolásig megtelt a kereskedelmi és iparkamara ülésterme a kamarai tagokkal. A mai ülésnek már külsőleg bizonyos ünnepélyesebb, méltóságteljesebb színeze volt: a tagok legnagyobb része fekete ruhában jelent meg, külsőleg is jelezve, hogy az aradi kereskedelmi és iparkamara életének nagyfontosságú pillanata előtt áll. Ugyszólván az összes kamarai kül- és beltágok bejöttek az alakuló ülésre; csupán azok hiányoztak, akiket a betegség ágyhoz szögezett. A 60 tag közül 56 jelent meg az ülésen, még pedig a beltágok közül:

kereskedők: *Eles* Armin, *Adler* Andor, *Hegyí* Albert, *Tedesóhi* Viktor, *Kohn* S. N., *Glück* Dezső, *Weisz* Dávid, *Andrényi* Károly báró, *Funkelstein* József, *Steiner* Ferenc (új) *Goldschmidt* Sándor, *Domány* József, *Heinrich* Sándor, *Czukur* László, *Wadowszky* Gusztáv; *iparosok*: *Steigervald* Alajos, *Sebessy* Ferenc, ifj. *Müller* József, *Schäffer* József, *Balogh* Dávid, *Szablóczky* László, *Stark* Sándor, *Varga* Kálmán, *Kalmár* József, *Meisztrovich* János, *Probst* Mihály, *Bérczy* Pál, *Reinhart* Gyula, *Hönig* Ottó, *Endre* Géza, kültagok közül: *Pankota*: *Barna* Lajos, *Duffer* János, *Duffer* Kálmán, *Fekete* Gyula, *Nagy* Sándor, *Schillinger* Antal. *Pécska*: *Dózsa* Dezső, *Éliás* Simon, *Harsányi* János. *Békés-Csaba*: *Fekete* Sándor, ifj. *Horváth* Mihály, *Rosenthal* Adolf, *Timár* Endre, *Wagner* József. *Gyula*: *Braun* Sándor, *Sal* József, *Tury* Károly, *Weisz* Mór. *Battonya*: *Gyorgyevits* Miklós, *Kertész* Miksa. *Déva*: *Bors* Emil, *Kohn* Lajos, *Kroll* Gyula, *Szöcs* Lajos. *Szászváros*: *Zubek* M. G., *Schumacher* Lajos.

A tagok közül hiányoztak: *Ottenberg* Tivadar, *Szántay* Lajos beltágok, *Garlathy* János, *Wallerstein* Sámuel kültagok.

Néhány perccel öt óra után jelent meg *Angel* István dr. a törvényhatósági központi bizottság elnöke, *Varjassy* Lajos dr. és *Zima* Tibor titkárok kíséretében. *Angel* dr. üdvözölte az egybegyűlt tagokat s arra kérte őket, hogy fontos és nehéz feladatának teljesítésében, a melyet pártatlanul, igazságosan akar elvégezni, támogassák őt. A jegyzőkönyv vezetésével *Varjassy* Lajos dr.-t bizta meg, a hitelesítésre pedig *Domány* József, *Goldschmidt* Sándor, *Szablóczky* László beltágokat kérte fel.

A mai nap fontosságáról — úgymond *Angel* dr. — csak néhány szóval teszek említést, mert hiszen a kamara minden egyes tagjának kell, hogy áthatva legyen a mai nap fontosságától. A város törvényhatósága engem nevezett ki a központi bizottság elnökévé s állíthatom, hogy minden erőmből arra törekedtem, hogy eddigi működésem pártatlan legyen. (Éljenezés.) Ezután felolvasta a kereskedelmi miniszter leiratát, amelylyel tudomásul vette a kamarai kül- és beltágok megválasztását s utasította őt, hogy a kamara alakuló ülését haladéktalanul tartsa meg. Az elnök kijelenti, hogy a mai ülésnek, az 1868. VI. törvénycikk 14. szakasza alapján egyedüli tárgya az elnök és a két alelnök megválasztása lehet, ennél fogva hangsúlyozni kívánja, hogy semmiféle kérelmet, felszólalást, óvást, indítványt elfogadni nem jogosult.

Ezután *Wagner* József békéscsabai építőmester szólalt fel, s a méltányosság álláspontjára helyezkedve, az elnöki tisztségre *Ottenberg* Tivadart ajánlja. (Éljenezés.)

Bérczy Pál kijelenti, hogy az ő törekvésük az, hogy aktív iparost, vagy esetleg kereskedőt emeljenek az elnöki székbe, s ennél fogva *Steigervald* Alajost ajánlja.

Angel István dr. ezután elrendelte a szavazást s szavazatszedőkül *Steiner* Ferencet és *Rosenthal* Adolfot kérte fel. Először a kereskedők szavaztak, majd az iparosok névsor szerint. Az elnök konstataulta, hogy összesen 56 szavazatot adtak le. A szavazatok összeszámlálásánál két szavazócédulát találtak egybehajtvva, amelyek mindegyike *Steigerwald* Alajosra szólt. *Angel* az egyik cédulát érvényesnek nyilvánította, a másikat ellenben megsemmisítette. A szavazatok összeszámlálása után *Angel* dr. kihirdette az eredményt, amely szerint leadtak összesen 56 szavazatot, amelyből *Ottenberg* Tivadarra esett 31 szavazat, *Steigerwald* Alajosra pedig 25 szavazat, s így az aradi ke-

reskedelmi és iparkamara elnökévé hat szavazattöbbséggel Ottenberg Tivadart választották meg.

A lelkes éljenzéssel fogadott elnöki enunuciáció után Adler Andor emelkedett szólásra, s a következőket mondta:

Éles Ármin (Hosszantartó éljenzés) huszonöt év óta alelnöke a kamarának. Ha az évei számát tekintjük, nesztorunk nekünk, de modernségével tudásával, alkotni akarásával az elsők, a fiatalok között áll. Az ő érdemeit fel kell említeni fölösleges volna; de azt el lehet mondani, hogy Éles Árminnak oly nagy és maradandó érdemei vannak, hogy — ugymond — nem őt tiszteljük meg azzal, ha a kamara alelnökévé választjuk, hanem bennünket tisztel meg ő azzal, ha elfogadja ezt a tisztséget. Hosszantartó, lelkes éljenzés kísérte Adler beszédét, amely után Angel dr. kijelentette, hogy a kamara kereskedő-alelnökévé egyhangulag Éles Ármint választotta meg.

Wagner József csatlakozik Adler szavaihoz, s a kamara iparos-alelnökévé a kamara régi munkás tagját volt alelnökét, Reinhart Gyulát ajánlja. Az iparosok egyrésze éljenzett, a másik része azonban Steigerwald Alajos nevét hangoztatta.

Angel dr. elrendelte a szavazást, amelynek eredményeként leadtak 28 szavazatot, amelyből Steigervald Alajosra 19 szavazat esett, Reinhart Gyulára pedig 8 szavazat; egy szavazólap üres volt. Ennek alapján Angel István dr. kihirdette az eredményt, amely szerint a kamara iparos-alelnökévé 11 szavazattöbbséggel Steigervald Alajos választotta meg.

Angel István dr. megjegyzi még, hogy a megalakult kamara működését mindaddig nem kezdheti meg, amíg a kereskedelmi miniszter az elnökválasztást jóváhagyja, illetve meg nem erősíti, s ezzel az ülést berekesztette.

Ezután Steigervald Alajos felhívta a megjelenteket, hogy küldöttségileg adják tudomására a gyengélkedő Ottenbergnek megválasztását, egyben ama óhajításának adott kifejezést, hogy ő mondassa az ünneplő beszédet, ezzel is kifejezést adva annak, hogy a választás befejeztével az ellentétek teljesen elsimultak.

A kamarai bel- és kültagok nagyrésze, több mint negyvenen jelentek meg Ottenberg Tivadar lakásán, hogy megválasztásához gratuláljanak. Steigervald Alajos üdvözölte az új elnököt, akihez a következő beszédet intézte:

— Mélyen tisztelt elnök ur! Kedves barátom! Az aradi kereskedelmi és iparkamara teljes ülése téged tüntetett ki az elnöki tisztséggel. A te megválasztásoddal a kamara a jövőben új szellemet fog nyerni, új munkaerőt; mi mindnyájan ismerjük a te nagy akaratod, tudásodat, munkásságodat s meg vagyunk győződve arról, hogy várakozásunk kielégítést fog nyerni. Midőn megválasztásodat tudomásul adjuk neked, kérjük a mindenhatót, adjon erőt neked a nagy feladathoz, amelyet téled joggal vár Arad-, Csanád-, Hunyad-, Békésmegye iparos- és kereskedő-világa. Arra kérünk végül, hogy a jövőben való működésedben add tanujelét annak, aminek a múltban már számtalanszor közvetlen szemlélői voltunk, hogy nagy munkabírással erős akaratu vezére leszel az aradi kereskedelmi és iparkamarának.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után Ottenberg Tivadar meghatóttan mondott köszönetet a lelkes óvációért:

— Midőn az önök kitüntetést bizalmából kifolyólag a kamara elnökévé megválasztattam, mindenekelőtt szívből fakadt hálás köszönetemet fejezem ki Önök előtt. Tisztában vagyok

azzal, hogy mily nehéz feladatra vállalkoztam, amikor e tisztséget elvállaltam, de meg vagyok győződve arról, hogy önök munkámban támogatni fognak engem, s hibáimmal szemben elnézők lesznek. Nem akarok most programot adni, sem a hely, sem az idő nem alkalmasak erre, de egészségi állapotom sem engedi meg azt, hogy hosszasan beszéljek. Rajtam sohasem fog mulni, hogy a kamarának színvonalát ne emeljem, ehhez azonban szükséges, hogy lelkes odaadó munkatársaim legyenek. Különösen jól esett nekem, hogy éppen az üdvözölt engem, akivel a választási harcokban szembenállottunk; meg vagyok győződve arról, hogy ez annak a jele, hogy az önzetlen együttműködés eszméje lett urrá a kamara felvirágoztatására megindított, s megindítandó nagy munkában. Sok kitüntetés ért már engem életemben, azt azonban kijelenthetem, hogy ezt a kitüntetést soha semmiért oda nem adnám, s hogy amíg csak lehelek, erre mindig büszke, nagyon büszke leszek. Hiszen az aradi kamara elnöke oly pozíciót foglal el, amelyet méltán irigyelhet bárki. Végül arra kérem önöket, hogy azt a barátságot, amelyet eddig tanusítottak irántam, a jövőben is tartsák meg számomra. Az isten tartsa meg önöket.

Az éljenzés lecsendesültével Ottenberg Tivadar hosszasan elbeszélgetett az egyes tagokkal, majd a küldöttség lassankint széteszolt.

Este az új elnök a kamara tagjainak tiszteletére a Központi Szálloda külön termében vaesorát adott. A banket, amelyen igen sokan jelentek meg, lelkes hangulatban folyt le. Az első felköszöntőt Steigerwald Alajos kamarai alelnök mondta Ottenberg Tivadarra, Punkselstein József a két alelnököt köszöntötte fel. Felköszöntőket mondtak még Varjassy Lajos dr., Angel István dr., Timár Endre és még többen.

EGYESÜLETI ÉLET.

Az aradi fotoklub közgyűlése.

— Az elmúlt év beszámolója. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 26.

Tegnap este tartotta meg az „Aradi Fotoklub” rendes évi közgyűlését, a tagok élénk érdeklődése mellett. A közgyűlésen Stengl Andor kir. iparfelügyelő elnököt, aki szép szavakban megnyitotta a közgyűlést s utána Matusik Márton titkár számolt be a klub elmúlt évi működéséről. Öröndetes tényként közölte a tagokkal, hogy a klub úgy a tagok számában, mint az anyagiakban gyarapodott. Tévén részt fejtett ki a klub vezetősége a tagok kiképzésében. A klub sorozatos előadását a tagok nagy érdeklődéssel kísérték s azon tévén részt vettek. A tagok kiképzését Faix Jacques, Matusik Márton, Somogyi Jenő vezették. Emellett szórakoztató előadásokat tartott a klub s ezeken Rozsnyai József dr. fejtett ki nagy buzgalmat.

Résztvett a klub versenyeken, kiállításokon is. A budapesti nemzetközi kiállításon Matusik Márton és Faix Jacques ezüst érmet és oklevelet nyertek. Külföldi kiállításokon Matusik Márton vett részt, aki Rigában bronz plakettet nyert s jelenleg képei a kievi kiállításán vannak. Pénzbeli jutalmat Faix Jacques nyert, ki a Jahr-féle lemez pályázaton 4 díjat szerzett. Így az aradi fotoklub újlag öregbítette jó hírét.

A titkári jelentés ezután még beszámolt arról, hogy Arad város tanácsa méltányolva a klub kulturális törekvéseit, a választmány kérésére átengedte a klub sötét kamarája céljaira a városi árvaház egyik helyiségét, melyet a klub a szükséges felszerelésekkel ellátott.

Anyagilag támogatta a klubot az Aradi első-, a Megyei- és a Polgári takarékpénztár, melyért a lapok útján is köszönetet mond a közgyűlés. A klub 1911. évi legkimagasabb programja a II-ik országos művészi fényképki-

állítás, melynek egyik védnökségét Koronghi Lippich Elek miniszteri tanácsos, a művészeti osztály vezetője fogadta el. A kiállítás iránt országsszerte nagy az érdeklődés.

A kiállítás céljaira eddig tiszteletdíjakat ajánlottak fel: Stengl Károly, az Első Magyar Fotoipar r.-t., Bloch Károly és Albert Andor szobrászművész. A kiállításra résztvevők mindenike művészi kivitelű emlékplakettet kap.

A pénztáros, gazda jelentése után a tisztikar választása következett, melynek eredménye a következő:

Elnök: Stengl Andor. Alelnök: Rozsnyay Kálmán és Bánfi Miklós. Titkár Matusik Márton. Pénztáros Szende Lajos. Gazda Faix Jacques, Balázs Ferenc. Ellenőr Herling Gyula, Választmány: Alt János, Bloch Károly, Darányi János, Kocsis István, Lukácsy Lajos, Persa Péter, Rozsnyay József, Somogyi Jenő, Spiroch Lajos dr., Stine József, Szabados Árpád, Wagner I. Agoston.

Haverda Mariska követője.

— Megölette az édesanyját. —

Távirati tudósítás.

Arad, január 26.

Rejtélyes módon halt meg néhány nappal ezelőtt — mint Nagyváradról jelentik — a margittai járás Szunyogd községében egy öreg özvegy asszony. Özv. Argyeleán Jánosné, a község egy tiszteletben álló matrónáját halva találták meg reggel az ágyában. Az öreg asszony nyakán több kék folt látszott, úgy, hogy mindjárt gyanus lett a hatóság előtt az öreg asszony hirtelen halála. Felboncolták a holttestet és a boncolás megerősítette a gyanút. A boncolás szerint ugyanis özv. Argyeleán Jánosné nem természetes halállal mult ki, hanem külső erőszak, még pedig fojtogatás okozta a halálát.

Az öreg asszonyt eltemették, a csendőrség pedig titokban megkezdte a nyomozást. Már a haláleset napján suttogni kezdtek a faluban arról, hogy az öreg Argyeleán Jánosné saját leánya, Dénes Ferenc szunyogdi lakosnak felesége tette el láb alól. Mesélgették, hogy az öreg asszonynak egy pár száz koronája volt és erre fájt a leánya fogja. Akadtak olyanok, akik azt is hallották, mikor Dénes Ferencné olyan kijelentést tett, hogy:

— Nemsokára a mi pénzünk lesz az anyám pénze!

Ezen a nyomon indult el a csendőrség. A nyomozás nagy titokban folyt, úgy, hogy a bűnös gyermekek nem is sejtették, hogy mind szorosabban fogja őket körül a háló.

A csendőrségnek pedig mind több és több adat jutott a kezébe, melyek mind Dénes Ferencnek és feleségének bűnösségét bizonyították, úgy, hogy tegnap a férjet letartóztatták.

Az első pillanatban tagadta Dénes Ferenc, hogy a rémes tettet ő követte volna el. De miután a csendőrök a bizonyítékokat eléje tartották, megtört a bűnös ember és mindent bevallott. Elmondta, hogy ő és a felesége már régen áhítottak az anyja pénzére, de nem tudtak módot reá, hogyan vegyék el az öreg asszonytól. A felesége fejében támadt a rémes gondolat, hogy ő az anyósát megölje. Eleinte irtózott a gondolattól, de a felesége minden nap biztatta és mindig azt mondta neki:

— Nem fogja azt soha senki megtudni és miénk lesz a sok pénz, ha meghal az anyám.

Vasárnap éjjel belopódzott a szobába, hol az anyósa aludt, az alvó asszonyt megragadta és addig fojtogatta, míg egész hideg lett a teste. Mikor látta, hogy az öregasszony meghalt, visszalopódzott a lakásába.

A gyilkost a csendőrség letartóztatta, de az asszonyt nem tudta letartóztatni, mert a szunyogdi Haverda Mariskának tegnap kisgyermekke született.

— **A Nassi-botrány epilógusa.** Rómából jelentik: A Nassi volt olasz kultuszminister körüli botrányban most játszódt le az epilógus. Nassi elítélése után sok vád hangzott fel a kultuszministerium ellen. A kormány három tagu bizottságot küldött ki az ügyek megvizsgálására azzal az utasítással, hogy abból a feltevésekből induljon ki, hogy az összes hivatalnokok el vannak bocsátva és döntse el, hogy kiket lehet visszafogadni. A bizottság törvényes felhatalmazás alapján meg is kezdte munkáját, amelyet most fejezett be. Az eredmény megdöbbentő. A kultuszministerium hatvan hivatalnokát találta vétkesnek és valamennyiüket elbocsátották.

— **Elítelt tejhamisítók.** A városi rendőrbizottság ma büntető parancsokkal a következő tejhamisítókat ítélte el: Kossák Istvánnét 10, Mihály Jektánét 20, Csur Kuzmant 20, Buja Zsófiát 20, özvegy Lepedat Demeternét 20, Radó Györgynét 20, özvegy Izsák Radónét 20 korona pénzbírsággal sújtotta.

— **Meggyilkolt diplomata.** Párisból jelentik: Szeziából (Tripolis) az a rémhír érkezett ide, hogy Tripolisban a benszülöttek legyilkolták az olasz konzult. Az itteni olasz nagykövetségben izgatottan várják a hír megerősítését.

— **Templomokat fosztogató bűnszövetkezet.** Pöstyénből jelentik: A környéken hetek óta betöréseket követnek el a templomokba és minden értékes tárgyat magukkal vittek a tolvajok. Ma Galgócon újabb betörés történt, a mely a csendőrséget nyomra vezette. Elfogták Franc Mihály jegyző fiát, aki bevallotta, hogy ő betörőbandát szervezett, amely hosszú idő óta fosztogatja a templomokat. Csaknem 60 templomban követtek el lopásokat.

— **A hajduszoboszlói gyilkosság.** Hajduszoboszlóról jelentik: Tóth István gyilkosait, Tóth Istvánnét és Pinczés Mihályt az éjjel a debreceni törvényszék fogházába szállították. A gyilkosok bevallták, hogy Tóthot a disznóért kapott 51 koronáért ölték meg. Vallomásuk szerint a gyilkosságot szombat este határozották el. Mikor megtudták, hogy Tóth kedden hajnalba Debrecenbe megy, a husvágó bárdot megélesítették és kedd hajnalban 1 órakor a tanya felől jövő Tóth elébe mentek. Tóthné férjének jó reggelt kívánt és azonnal a bárdal arcába és fejébe csapott. Pinczés pedig tölgyfabottal fejbevágta. Az asszony még több bárdcsapással fejét és nyakát szétvágta férjének. A helyszíni szemlénél a vizsgálóbíró előtt, a gyilkosok úgy adták elő a gyilkosság részleteit, mint Korner rendőrkapitány előtt. Az asszony a gyilkosság után a ha ott zsebébe nyult és a 40 korona és 40 fillért magához vette, Pinczés pedig óráját zsebre tette, de utközben a láncot órától eldobta, mert annak üveglapja a dulakodás közben összetört. Pinczés a vallomás után teljesen megtört, az asszony egykedvű, mintha misem történt volna. A helyszíni szemlére menő gyilkosokat a sok száz főnyi közönség majdnem meglincselte, de a rendőrkapitánynak sikerült őket megmenteni. A gyilkosokat a tett elkövetése után másfél órára fogták el, éppen akkor, mikor az asszony a véres bárdot smirglizte le a vértől. Pinczés az ablak mellett figyelt, mikor látta a rendőröket, elkiáltotta magát: Na jönnek már a rendőrök! A bárdot elrejtették, de a házkutatásnál előkerült féloldalán a vérfoltokkal, a mit már nem volt ideje az asszonynak letisztítani.

— **Vasutmegnyitás.** Debrecenből jelentik: A nagyváradi-debreceni vasutat, amelynek építését egy évvel ezelőtt kezdték meg, szombaton fogják átadni a forgalomnak. A megnyitón részt vesz Stetina államtitkár is.

— **Hó.** A szürke, leszáradt földkérget ma reggelre hatalmas hóréteg borította. Éjszaka indult meg a havazás és egész napon át bőségesen hullottak alá a fehér hópelyhek, bájos téli köntöst adva földünknek. A metsző szélben merész táncot járnak a pelyhek ezrei, vígan ropog lábunk alatt a hó, kikerülnek az utcára a csengős szánkók, szóval alaposan elkészve bár, de végre mégis megérkezett, itt a tél.

— **Kivándorlási statisztika.** Fiuméből jelentik: A fiumei révhivatal most állította össze a Fiumén keresztül kivándorlók statisztikáját. E szerint a múlt évben a Triesztben felszállott osztrák alattvalókkal együtt 39374 kivándorlót szállítottak. Triesztben 1900 utas szállt föl. Az utasok közül az amerikai bevándorlási hatóságok különböző okok miatt 570 utast visszautasítottak. A hajókon hét gyermek született, 25 utas meghalt a tengeren, 21 elmebetegét és 15 beteget visszahoztak. A Cunard hajótársaság a múlt évben 25 járatot indított Fiuméből. A hajókra Fiumében 1589 alkalmazottat felvettek, kik közül New-Yorkban 769 szökött meg. A visszavándoroltak statisztikája szerint Fiumében 1148 visszavándorló lépett partra, Triesztben pedig 3918 utas hagyta el a hajókat. 1909-ben 36825 utas hagyta el az országot Fiumén át, a kivándorlás tehát tavaly emelkedett.

— **A zsebtolvaj-iskola.** A fővárosi rendőrségnek régi ismerőse Büchler Sándor zsebtolvaj. Csak 22 éves, de zsebtolvajkörökben már a legnagyobb tisztelet az övé, olyan a híre, mint pl. o. Edisonnak a feltalálók között. Azt mondják, az ügyessége páratlan. Azért már néhányszor bedült, rajtakapták és bocsútkák, Budapestről pedig mindenkorra kitiltották. A minap arról értesítették a budapesti főkapitányságot, hogy a jeles férfiú Budapestén van, a Karpfenstein-utca 2/a. szám alatt lakik. Ott meg is találták, tiltott visszatérés miatt negyvenöt napra elitelték és kiszállították a tolonházba. A detektívek megtudták, hogy Büchlernek állandó látogatói voltak, többnyire egészen fiatal suhancok. Ezekről Büchler nem akart felvilágosítást adni, azt mondta, hogy barátai látogatták. Közben Nagykátáról a csendőrség arról értesítette a főkapitányságot, hogy a vasuti és vásári zsebtolvaj Nagykátán járt, volt vele két fiú és együtt több zsebtolvajlást követtek el. Amikor Büchler megtudta, hogy Nagykátán felismerték, vallott. Igen érdekesen vallott. Elmondta, hogy ő Budapesten zsebtolvajiskolát nyitott. Arra alkalmas és tehetséges kezdőket, fiatal gyerekeket tanított a nemes mesterségre. Tényleg járt két tanítványával Nagykátán a vásáron, hogy a fiukat megtanítsa az első teendőre, a falazásra. A fiuk beváltak, igen jól végezték teendőiket. A rendőrség erre letartóztatta Büchlert és átküldte az ügyészséghez, a két fiút pedig kihallgatta és átadta szüleinek azzal a figyelmeztetéssel, hogy jobban vigyázzanak rájuk és taníttassák tisztességesebb mesterségre. Többi tanítványait a mester nem akarta megnevezni, mert — mint ő mondta — nem akar a jövőjüknek ártani.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban e hó 26-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságot kötötteket jelentettek: **Született:** Bittner Róbert városi rendőrfogalmazónak Róbert nevű fia. Cohan György vasesztergályosnak György nevű fia. Patz Herman waggongyári gépszerezőnek Hermina nevű leánya. Beyer Alvin magánhivatalnok Etelka nevű leánya. **Meghalt:** Pálffy Lajos 57 éves nyugalmazott törvényszéki irodatiszt. Lenkei Antalné 25 éves építészvállalkozó neje. — Házasság nem fordult elő.

— **Francia likörök legbiztosabb készítésére,** — hazilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 101

Hölgyek felületessége.

(Fővárosi levél.)

Ismertél-e már uriaszonyt, aki el tudott volna igazodni a vasuti menetrenden?

Az angol ladyk csak híres utazó fajta népség, sokszor tízéves-huszéves utaznak szerte a világon csapatokban és minden férfi-kisérlet nélkül, de azért a vonatindulási időt mindig a portástól kérdezik meg és husz közül tizenhármat elfelejti felhuzni a zseboráját.

A minap sétálgatok az Andrassy-uton, két szép fiatal leány elöttem.

— No nézd, nézd, olvasd csak, a jégpálya ma nyitva van, — mondja az egyik.

— Az ám, szaladjunk haza a korcsolyákért, én felveszem a rövid szilzskinkabatomat, a széles persianer muffomat... te meg kapod magadra a hósapkádat... de siessünk, mert már féltizenkötőre jár.

Ezzel elrohannak, én utánuk, de csak azért, hogy megszólítván őket, mondjam a következőket:

— Bocsánat hölgyeim, hogy ismeretlenül is megszólítani bátorkodom Nagysádotokat, de nem méltóztatik látni, hogy csuron viz az aszfalt, hét fog meleg van és ama bizonyos táblán az van kiírva, hogy:

Ma a jégpálya nyitva van Tátrafüreden.

Tableau.

Tegnap jövök befelé a Podmaniczky-utcai villanyoson, úgy fél két óra volt. A kocsit telve kipirult alakokkal, akiknek arcát a városligeti jégpályán való keringőzés festette pirosra.

Mellettem két csinos fiatal menyecske ül, jókedvű, dévaj tereferébe merülve és mindegyik mondat végén hangos kacajra fakadva.

— Tudod, Olgám, mondja az egyik Tizian-féle erőteljes nőalak, olyan boldog érzés az, ha az embernek nem kell pontosan egy órára hazaérkeznie. Józsi ma elutazott Kolozsvárra, előre elbucszván tőle, kiinn hagyván neki a speizkulcsot és a siffonja kulcsát, hogy nyugodtan korcsolyázhassam.

Erre vig és igen előnyös kacaj, amely a legszebb fogsorokat mutatta.

Jön a kalauz:

— Tetszik jegy, kérem?

Elővétetik a reticüle, kinyitódik, kivéteik belőle egy zsebkendő, egy pár keztyű, egy kis kékzítőkör, — melybe lopva vetődik egy pillantás — majd a karcsu és hosszukás női pénztárca...

Egyszerre csak egy sikoltás:

— Jaj, Olga, itt van a siffonkulcs... vége van, a Józsi nem tudott pakkolni!

Tableau.

Más. Egy ismerős hölgybarátunk vizitbe megy egy régen látott barátnőjéhez.

Csenget. Kijön a szobaleány.

— Itthon van a nagysága?

— De kérem, nagysága, hát nem tetszik tudni, hogy már tegnapelőtt eltemettük.

Megdöbbenés... a reticuleből kivéteik a zsebkendő, hogy a patakban előtörő könnyeket felszáritsa.

— De az Isten szerelméért, hogy történhetett ez ilyen hirtelen, hiszen még egy hónap előtt megbeszéltük, hogy együtt utazunk karácsonykor Tátrafüredre... Istenem, Istenem, kéziördelés, fuldoló zokogás stb., stb.

— Bizony a nagyságos ur csak árnyék azóta, de hát mit csináljon szegény, bejár a banka, úgy látszik, csak a munkában talál vigasztalást.

Megy a levél: — Édes jó Fejér! Ma tudtam meg váratlanul azt a szörnyű csapást, amely Önre érte, én is a legjobb barátnőmet veszítettem el drága Málcinkban és vigasztalhatlan vagyok, hogy

**HOL kapható a leg-
jobb és legolcsóbb**

**Peresz Kőszén
Koksz
Faszén
és aprított Tüzifa**

?

**házhöz szállítva!
ALTMANN EDÉNÉL**

Wesselényi-utca 48.

Telefon szám 46.

Telefon szám 48

Apró hirdetések.

Zálogházból

kváltott arany, ezüst- és gyémánt-árakat vezessék el a **Farkas Streicher** Arad, Tőkölly-tér 1. 2974

Gépirénőt keresek

ügyvédi irodába, kezdő fizetéssel. Cim a kiadóhivatalban. 428

Hoffmann Sándor

Arad, (színház-épület.) Női- és leányfelöltők és télikabátok a legújabb kivitelben érkeztek! Versenyen kívüli árak! 4268

Kitűnő barban levő

koncert zongora eladó. Megtekinthető Faix Jaques zongorák észitőnél, Batthyányi utca. Eladó címe a kiadóhivatalban. 421

Intézőműhely,

kovácműhely, bográr-műhely megfelelő mellékhelyiségekkel május 1 re kiadók. József főherceg-ut II Bővebbet a fűszerüzletben. 429

112.000 köetes

kölcsönkönyvtár, magyar, német, francia és angol szépirodalom; havi bérlet K. 1-40 vagy kötetenként 10 fillér Vidékre legpontosabb kiszolgálás. Krausz Paulin, Színház-épület. Telefon 511. 234

Ügyvédi irodának

esetleg lakásnak 2 utcai szobás lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1 re kiadó. Bővebbet József főherceg-ut 11., fűszerüzletben. 430

Szalkai Arminné

himző és fehérneművállalata

Arad, Waitzer János-u. 13.

Női, férfi és gyermek kelenyék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 4091

Uri leányok

fehérnemű varráshoz és himzéshez oktatásra fölvetetnek.

Eladó

mészáros- és hentesüzlet. Bővebbet Forray-utca 8. szám alatt. 426

Keresek

vegyes vagy szatócüzletet Aradon vagy vidéken, italméréssel és trafikkal. Ajánlatokat: Berkovits Jenő, Birtin. 427

Elsőrangú gépüzlet megbízható, komoly hivatalnokot keres.

Gépirás, gyorsírás megköveteltetik. A szerb nyelv bírása kívánatos, a német magyar levelezés kötelező feltétel. Kimerítő ajánlatok „Állandó állás” jelige alatt **Engel Jenő hirdető-irodájába, Temesvár-Belváros,** küldendők. — Bizonyítványok legfeljebb másolatban küldendők be, semmi esetre sem eredetiben. 424

Permetező javítások elfogadtatnak.

• M. kir. szabadalmazott •

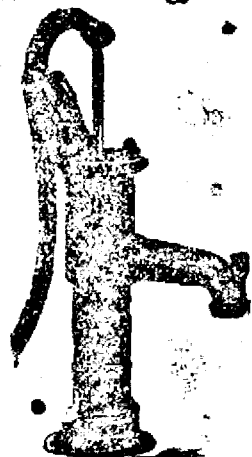
Borszivattyúk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belüli gummirozott kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Ottó

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 351

Arad. Rákóczi-utca 27. sz

Kerpel Jzso

ajánlja 100,000 kötetes kölcsönkönyvtárát, melyben minden újdonság azonnal kapható. 30.000 kötetes zenemű-kölcsönző intézet. Előnyös vidéki bérlet zeneművekre és könyvekre. Veszek egész könyvtárakat és hangjegyeket legmagasabb áron. Üzleti könyvek, a. m. strazzák, naplók, stb. gyári raktára. Irodai cikkekben különlegességek. A Révai Lexikon részletfizetésre is kapható. Kerpel Jzso könyv- és papirkereskedése Aradon. 4071

Tégla

kapható a vasút közelében levő téglagár telepemről

Kirle Antal

téglagáros.

Arad, Florián-utca 6 b sz. 4 2

Valódi

francia mellfűzők

különlegességek kizárólagos raktára

Varga D. Dani

Arad, Andrászi-tér 20.

Fűzőkhöz külön próbaterem. Ernyő különlegességekben dus választék. Javítások és villanyernyő készítesek elfogadtatnak. Városi és megyei telefon 808

MALEK D.

ANGOL URI-SZABÓ ÉS KATONAI EGYENRUHAZATI MŰTERME

ANDRÁSSY-TÉR 5. SZÁM.

LLOYD-PALOTA.

Legizlésebb ruhák remek szabással jutányos árban készítettnek.

Állandó nagy raktár elsőrendű minőségű bel- és külföldi szövetekben.

3291

Vidéki meghívásra bármikor készséggel személyesen megyek.

Őszi és téli angol divatszövet újdonságok óriási választékban megérkeztek.

Előnyös feltételek.

Dijmentes vasalás!